

ENQUESTA SOBRE L'ÚS DE DROGUES A L'ENSENYANÇA SECUNDÀRIA (ESTUDES) DE L'ANY 2008

INFORME DE RESULTATS

- ILLES BALEARS -

ÍNDEX

1.-	INTRODUCCIÓ.....	1
2.-	RESUM.....	3
3.-	PRINCIPALS RESULTATS: EL CONSUM DE LES DIFERENTS SUBSTÀNCIES	19
3.1	TABAC	19
3.2	ALCOHOL.....	26
3.3	TRANQUIL·LITZANTS	35
3.4	CÀNNABIS	39
3.5	COCAÏNA	42
3.6	HEROÏNA	47
3.7	SPEED I AMFETAMINES.....	49
3.8	AL·LUCINÒGENS.....	51
3.9	SUBSTÀNCIES VOLÀTILS.....	53
3.10	ÈXTASI I ALTRES DROGUES DE DISSENY	56
3.11	POLICONSUM.....	60
4.-	OPINIONS SOBRE EL CONSUM DE DROGUES.....	62
4.1	RISC PERCEBUT DAVANT DIVERSES CONDUCTES DE CONSUM	62
4.2	DISPONIBILITAT PERCEBUDA	64
5.-	INFORMACIÓ REBUDA SOBRE EL CONSUM DE DROGUES.....	65
6.-	ENTORN SOCIAL.....	68
7.-	METODOLOGIA: FITXA TÈCNICA.....	73
7.1	POBLACIÓ DE REFERÈNCIA	73
7.2	DISSENY DE LA MOSTRA	73
7.3	DESENVOLUPAMENT DEL TREBALL DE CAMP	75

1.- INTRODUCCIÓ

Aquest document presenta els principals resultats obtinguts a l'Enquesta sobre Drogues a la Població Escolar per a les Illes Balears de 2008. La realització de l'enquesta s'ha guiat per la metodologia establerta a la Delegació del Govern per al Pla Nacional sobre Drogues.

L'objectiu general de l'enquesta és conèixer de forma periòdica la situació i les tendències del consum de drogues entre els estudiants d'Ensenyança Secundària Obligatòria, batxillerat i cicles formatius de grau mitjà amb la finalitat d'orientar el desenvolupament i avaluació d'intervencions destinades a reduir el consum i els problemes associats.

A partir d'aquest objectiu general, els objectius concrets del projecte són els següents:

- a) Estimar la prevalença de consum de les diferents substàncies.
- b) Estimar els patrons de consum i les característiques sociodemogràfiques més importants dels consumidors.
- c) Estimar les opinions, coneixements i actituds davant determinats aspectes relacionats amb l'abús de drogues: oferta i accessibilitat (especialment la disponibilitat percebuda) i consum (especialment el risc percebut davant diverses conductes de consum).
- d) Identificar factors de risc associats al consum de les distintes substàncies (factors socioeconòmics, estils de vida, etc.).
- e) Conèixer el grau d'exposició i receptivitat dels estudiants a determinades intervencions.

A part d'allò que hem esmentat, existeix un altre objectiu conjuntural, que és conèixer de forma detallada les conductes i circumstàncies de consum durant el cap de setmana, incidint especialment en el consum de begudes alcohòliques.

Aquest informe es centra fonamentalment en els objectius a), b) y c). La identificació de factors de risc associats al consum de les distintes substàncies requereix una anàlisi més detallada i investigacions *ad hoc* que queden fora del marc d'aquest informe. Identificar factors de risc reals eliminant l'efecte de les principals variables sociodemogràfiques (sexe i edat) implica recórrer a l'anàlisi multivariable, única forma de descriure una realitat multidimensional.

Com a variables d'anàlisi s'han utilitzat el sexe, l'edat, la titularitat del centre educatiu i el tipus d'ensenyament, però amb la cautela necessària que exigeix la forta associació que presenta aquesta variable amb la variable edat.

Per a l'elevació dels resultats, en aquest estudi s'han utilitzat coeficients relatius de ponderació. Les variables de ponderació han estat: titularitat del centre (públic o privat) i tipus d'ensenyament (ESO, batxillerat i cicles formatius de grau mitjà). D'aquesta manera, els resultats de la mostra conserven l'estructura relativa que presenta la població de les Illes Balears respecte a aquestes variables.

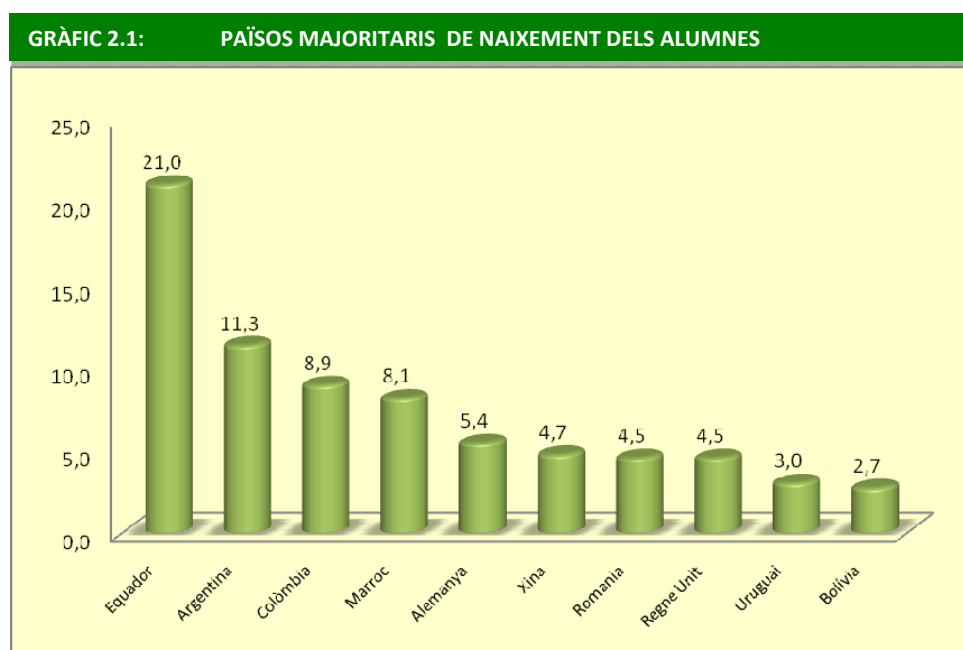
2.- RESUM

De l'anàlisi de les dades aportades per l'Enquesta sobre Drogues a la Població Escolar per a les Illes Balears de 2008, resumim les següents característiques bàsiques relacionades amb els enquestats i el seu entorn més proper.

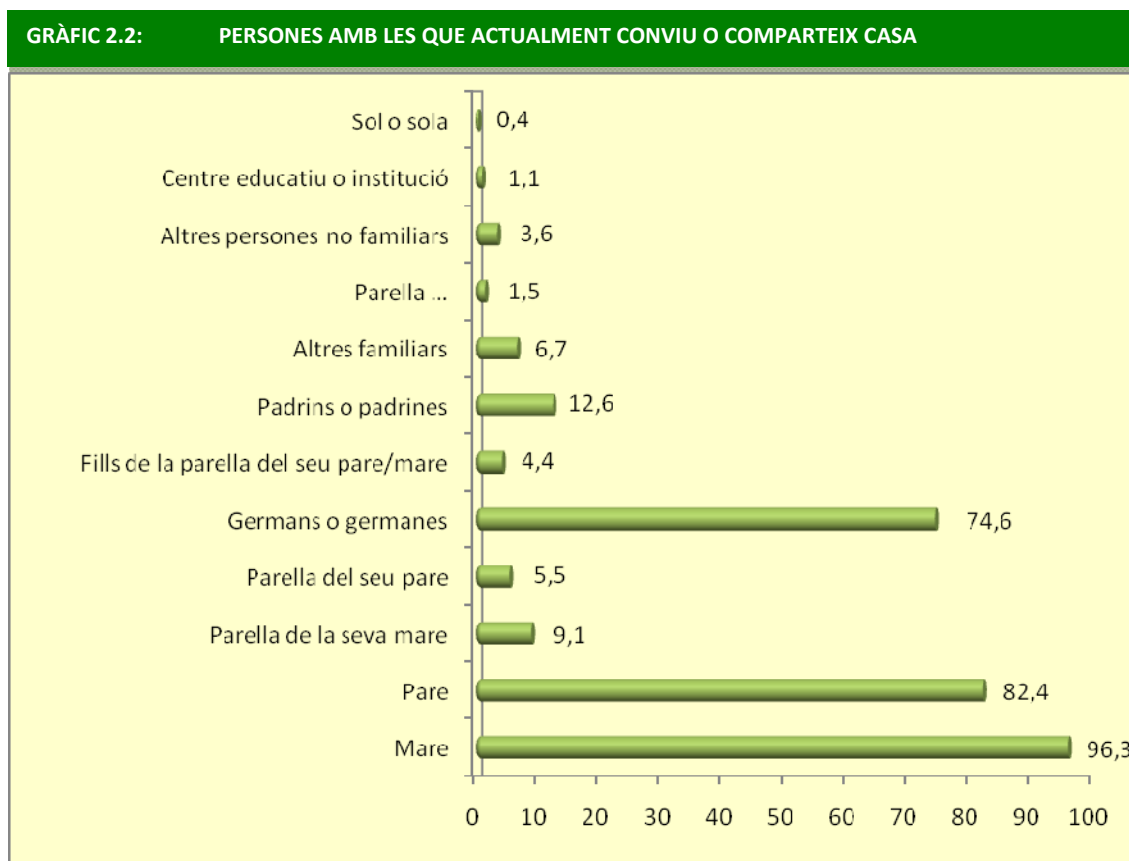
La mida final de la mostra ha estat de 1.492 alumnes, que constitueix un 4,5% de la població d'estudiants entre 14 i 18 anys matriculats a les Illes Balears el 2008. Per sexe, el 52,1% varen ser homes, i el 47,9% dones. Per edats, la mostra s'ha distribuït de la següent manera: 21,2% d'estudiants de 14 anys; 24,0% d'estudiants de 15 anys; 28,9% de 16 anys; 19,3% d'estudiants de 17 anys i un 6,6% d'estudiants de 18 anys.

El 85,6% dels alumnes han nascut a Espanya. Els qui han nascut a fora, majoritàriament són equatorians (21,0%), argentins (11,3%), colombians (8,9%) i marroquins (8,1%). Respecte als pares, el 82,3% de les mares i el 81,3% dels pares, han nascut a Espanya.

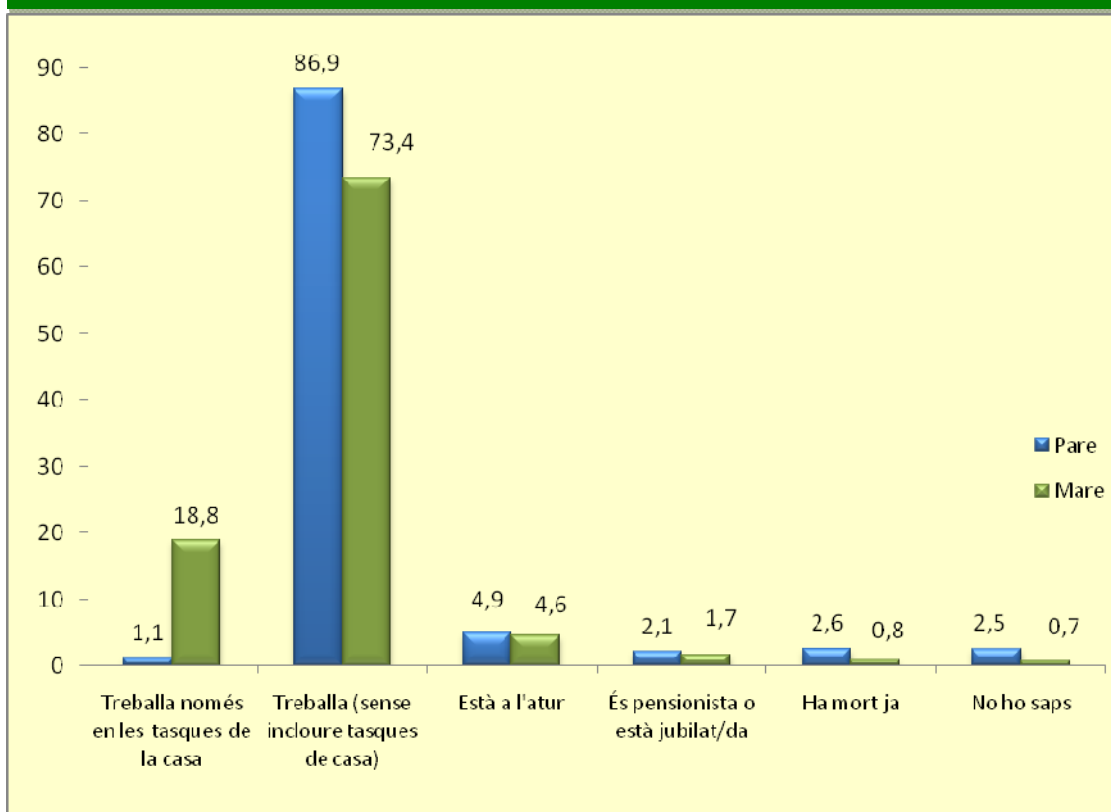
Al gràfic 2.1, presentam els 10 principals països de naixement dels alumnes, obtinguts de les respostes dels alumnes que no han nascut a Espanya. Amb ells es cobreix el 74,1% dels països d'origen.

Al gràfic 2.2 podem observar les persones amb les quals conviuen o comparteixen casa els estudiants en el moment en què els feren l'enquesta, que principalment són els seus pares i germans.

Al gràfic 2.3 apareix la situació laboral dels pares. En el 86,9% dels casos, els pares dels alumnes enquestats estaven ocupats en el moment en què es realitzà l'enquesta, mentre que el 73,4% de les mares tenien una ocupació fora de la casa. La taxa d'atur entre pares i mares ha estat, respectivament, del 4,9% i 4,6%, malgrat que el 18,8% de les mares s'ocupaven de les feines de casa, enfront d'una taxa molt baixa dels pares (1,1%).

GRÀFIC 2.3: SITUACIÓ LABORAL DELS PARES

Si ens fixam ara en el nivell més alt d'estudis completats pels pares, veiem que prop d'un quart d'aquests (25,4% entre les mares i 25,7% entre els pares) tenien un nivell d'estudis baix (fins a estudis primaris), amb uns índexs del 16,3% i 18,3% de nivells d'estudis universitaris, respectivament per a mares i pares. Cal destacar, que el 20,3% dels alumnes declararen desconèixer el nivell d'estudis de la mare i el 22,1% desconeix el del pare.

TAULA 2.1 NIVELL MÉS ALT D'ESTUDIS COMPLETATS PELS PARES

	MARE	PARE
Sense estudis o primaris sense acabar	4,7	6,5
Primaris complets, 6è EGB complet, certificat escolar	20,7	19,2
8è EGB, graduat escolar, batxillerat, FP 1r grau	22,4	19,9
BUP, batxillerat superior, COU, Preu, FP de segon grau	15,6	14,0
Estudis universitaris	16,3	18,3
No ho sap	20,3	22,1

Una vegada analitzat el perfil sociodemogràfic dels enquestats, a continuació es comentarà el consum de les substàncies analitzades.

L'alcohol segueix sent la substància més consumida entre els joves de 14 a 18 anys: un 80,3% declara haver consumit alcohol alguna vegada en la vida, un 71,2% en els darrers 12 mesos i 54,1% en els darrers 30 dies. El consum dels joves de les Illes Balears és menor que el consum obtingut a l'enquesta nacional, a on s'obté que un 81,2% ha consumit alcohol alguna vegada, un 72,9% als darrers 12 mesos i un 58,5% en els darrers 30 dies.

La prevalença del consum de 5 o més tassons, canyes o copes de begudes alcohòliques en una mateixa ocasió durant els darrers 30 dies és del 36,8%, lleugerament inferior al 41,4% nacional.

Las begudes més consumides durant algun cap de setmana en els darrers 30 dies són combinats o "cubates" i durant algun dia laborable és la cervesa o la sidra. El consum de totes les begudes alcohòliques es produeix fonamentalment durant el cap de setmana. Comparant els resultats obtinguts a les Illes Balears amb el total nacional, veiem que el consum dels diferents tipus de beguda és menor a les Illes Balears.

Els llocs més habituals a on els joves compren begudes alcohòliques són bars o pubs, discoteques i supermercats. Si ens referim als llocs més habituals per a consumir-lo, aquests són bars o pubs, carrers o places i discoteques. Quant a les formes amb què han aconseguit alcohol, principalment ho han fet ells directament.

Respecte al consum excessiu d'alcohol, el 58,0% dels joves de les Illes Balears declara haver-se emborratxat alguna vegada, el 47,3% en els darrers 12 mesos i el 25,2% en els darrers 30 dies. Aquests resultats són majors que els obtinguts a l'enquesta nacional excepte per al consum els darrers 30 dies, que és menor.

La segona substància més consumida entre els joves de 14 a 18 anys és el tabac, un 42,5% declara haver-ne consumit alguna vegada, un 35,8% en els darrers 12 mesos i un 28,7% en els darrers 30 dies. Comparant aquestes prevalences amb les obtingudes a l'enquesta nacional, observam que aquestes són menors a les Illes Balears.

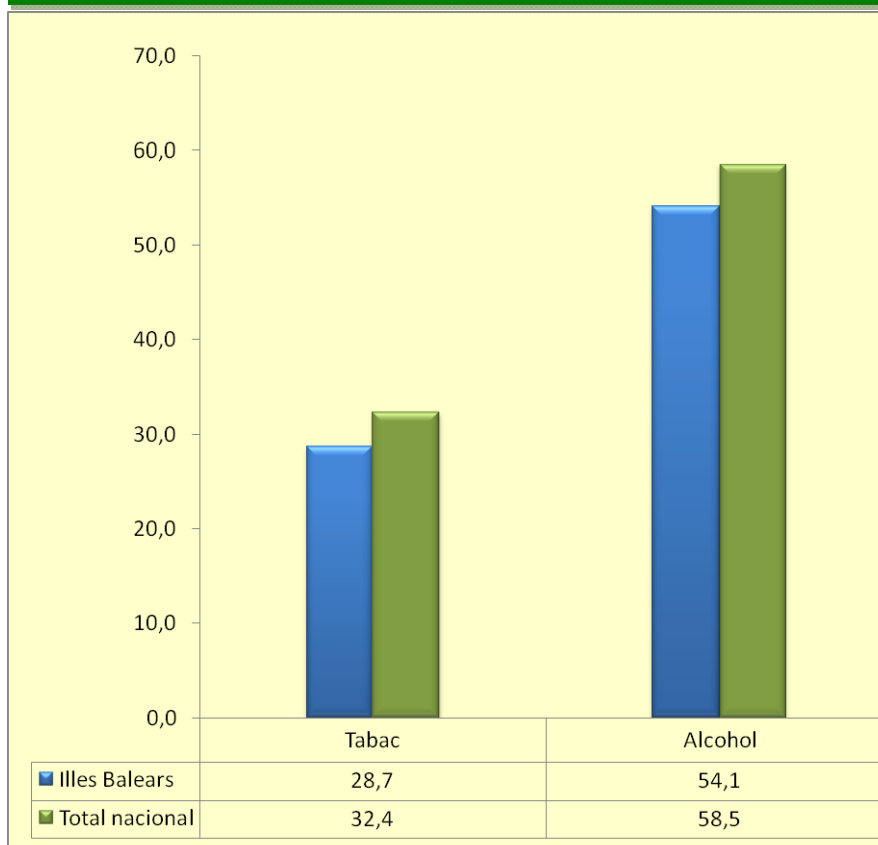
El nombre mitjà de cigarrets que els joves consumeixen al dia se situa en 4,0 per als homes i en 4,1 per a les dones. Segons l'enquesta nacional, es consumeixen 5,1 cigarrets al dia, de mitjana.

El tabac és la substància amb major prevalença de consum diari (10,2% dels joves declaren consumir-lo diàriament), seguit del cànnabis (3,9%) i de l'alcohol (2,1%).

L'edat d'inici del consum de tabac, se situa en els 13,3 anys, igual que en el total nacional. En el cas de l'alcohol, l'edat mitjana se situa en els 13,8 anys, una dècima superior a l'obtinguda a l'enquesta nacional.

Al gràfic 2.4.1 observam l'evolució de la prevalença del consum d'alcohol i tabac i comparam l'última enquesta d'aquesta comunitat autònoma amb el total nacional.

GRÀFIC 2.4.1: EVOLUCIÓ DE LA PREVALENÇA DE CONSUM DE DROGUES, ELS ÚLTIMS 30 DIES, ENTRE ELS ESTUDIANTS DE 14 A 18 ANYS

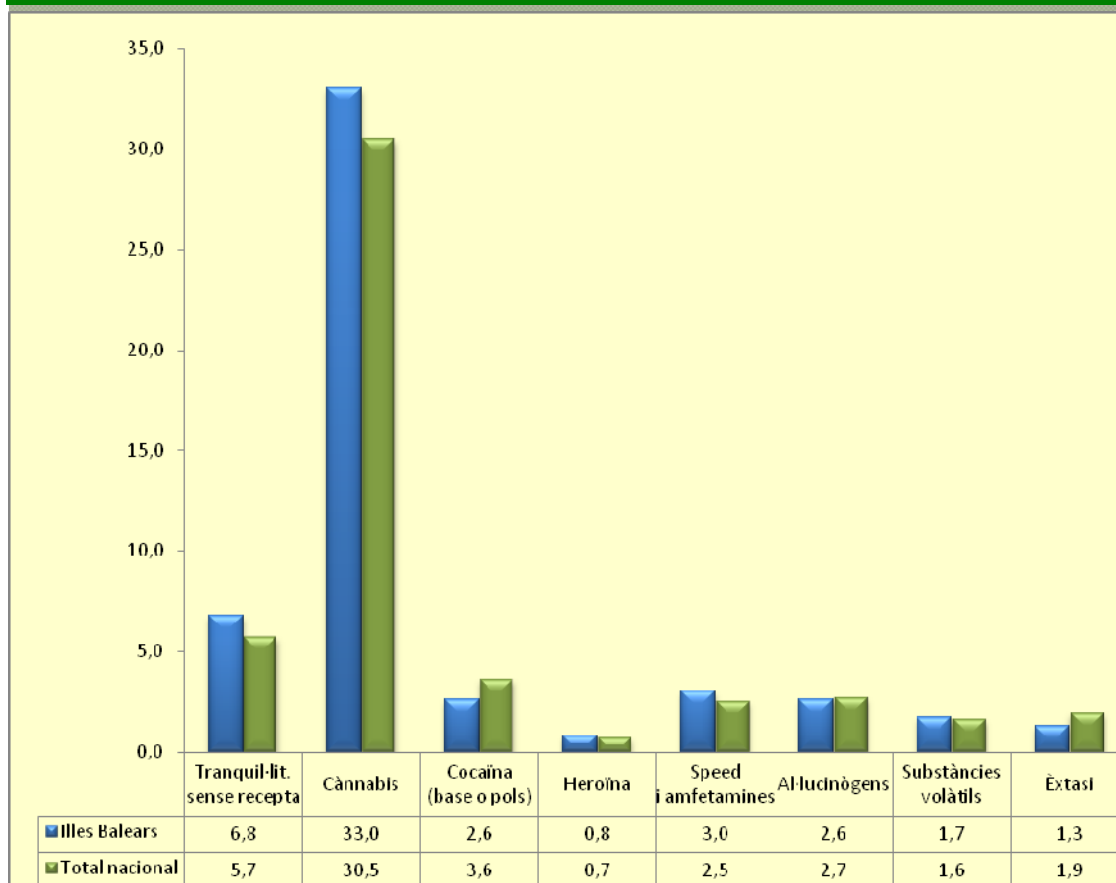

Continuant amb les prevalences de consum, per conèixer l'evolució del consum de la resta de les substàncies ens fixam únicament en l'indicador dels darrers 12 mesos.

La cocaïna, els al·lucinògens i l'èxtasi presenten prevalences de consum inferiors a les obtingudes a l'enquesta nacional, és en el consum de cocaïna on hi ha major diferència. Però els tranquil·litzants sense recepta, el cànnabis, l'heroïna, l'*speed* i les amfetamines i les substàncies volàtils presenten majors prevalences.

Exceptuant l'alcohol i el tabac, el cànnabis continua sent, amb diferència, la droga més estesa entre els estudiants de 14 a 18 anys: un 33,0% d'ells declararen haver consumit aquesta substància els 12 mesos previs a l'enquesta. Aquest percentatge és superior a l'observa't al total nacional, amb una prevalença de consum d'aquesta substància durant el mateix període de temps de 30,5%.

GRÀFIC 2.4.2: EVOLUCIÓ DE LA PREVALENCIA DE CONSUM DE DROGUES, ELS DARRERS 12 MESOS, ENTRE ELS ESTUDIANTS DE 14 A 18 ANYS

Vegem ara les diferències en el consum de les substàncies segons sexe i tenint en compte els tres indicadors de consum: alguna vegada en la vida, els darrers 12 mesos i els darrers 30 dies.

TAULA 2.2 PREVALENCES DEL CONSUM DE DIFERENTS SUBSTÀNCIES SEGONS SEXE						
	ALGUNA VEGADA		ÚLTIMS 12 MESOS		ÚLTIMS 30 DIES	
	HOMES	DONES	HOMES	DONES	HOMES	DONES
Tabac	41,6	43,5	34,9	36,8	28,1	29,4
Alcohol	81,7	78,8	71,4	71,0	56,4	51,6
Tranquil·litzats amb/sense recepta	17,0	25,0	9,3	16,1	4,4	7,6
Tranquil·litzants sense recepta	9,9	13,7	5,5	8,1	2,7	4,1
Cànnabis	41,5	35,2	36,7	29,1	26,9	18,0
Cocaïna (base)	1,9	1,4	1,0	0,6	0,6	0,1
Cocaïna (pols)	3,5	2,7	2,8	1,5	1,4	0,7
Heroïna	1,3	0,7	1,2	0,4	0,6	0,3
Speed i amfetamines	4,1	3,6	3,2	2,8	0,9	0,7
GHB	1,7	1,3	0,6	0,7	0,3	0,3
Èxtasi	2,2	2,0	1,4	1,3	0,6	0,3
Al·lucinògens	6,3	4,2	3,5	1,7	1,0	0,4
Substàncies volàtils	4,4	1,8	2,6	0,8	1,3	0,4

El sexe estableix diferències en el consum. Excepte en el cas del tabac, els tranquil·litzants i el GHB, el consum per a qualsevol dels tres períodes de temps referits, és major entre els homes que les dones.

Els resultats obtinguts un cop analitzada la incidència del sexe en la proporció de consumidors, mostren un comportament semblant al de l'enquesta nacional per a totes les substàncies, excepte per a l'alcohol –segons l'enquesta nacional, les dones tenen major prevalença que els homes– i per al GHB, segons l'enquesta nacional els homes tenen major prevalença que les dones.

A la taula 2.3 apareixen les prevalences de consum estimades per a cada substància segons el seu consum.

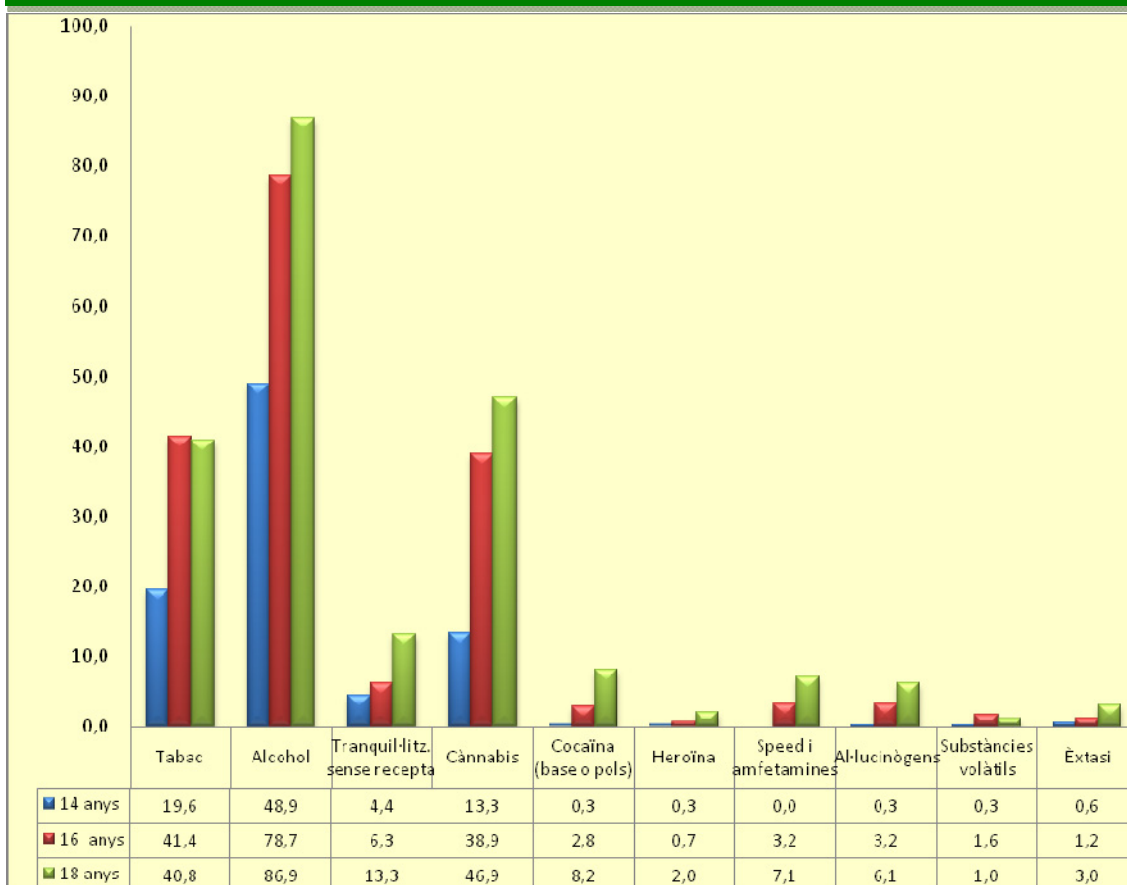
TAULA 2.3 PREVALENCES DEL CONSUM DE DIFERENTS SUBSTÀNCIES						
	Alguna vegada		Últims 12 mesos		Últims 30 dies	
	Illes Balears	Total nacional	Illes Balears	Total nacional	Illes Balears	Total nacional
Tabac	42,5	44,6	35,8	38,1	28,7	32,4
Alcohol	80,3	81,2	71,2	72,9	54,1	58,5
Tranquil·litzants sense recepta	11,7	9,4	6,8	5,7	3,4	2,9
Cànnabis	38,5	35,2	33,0	30,5	22,7	20,1
Cocaïna (base o pols)	3,8	5,1	2,6	3,6	1,2	2,0
Heroïna	1,0	0,9	0,8	0,7	0,5	0,6
Speed o amfetamines	3,9	3,6	3,0	2,5	0,8	1,2
Al·lucinògens	5,3	4,1	2,6	2,7	0,7	1,2
Substàncies volàtils	3,1	2,7	1,7	1,6	0,9	0,9
Èxtasi	2,1	2,7	1,3	1,9	0,5	1,1

L'edat mitjana d'inici de consum de les diferents substàncies a les Illes Balears és molt similar a l'obtinguda pel total nacional. La taula 2.4 mostra aquests resultats.

TAULA 2.4 EDAT MITJANA D'INICI AL CONSUM DE LES DISTINTES DROGUES		
	Illes Balears	Total nacional
Tabac	13,3	13,3
Alcohol	13,8	13,7
Tranquil·litzants sense recepta	14,5	14,3
Cànnabis	14,5	14,6
Cocaïna (base o pols)	15,3	15,3
Heroïna	12,7	14,3
Speed o amfetamines	15,4	15,4
Al·lucinògens	15,5	15,4
Substàncies volàtils	13,4	13,8
Èxtasi	15,0	15,2

En general, els joves de menor edat són els qui menys consumeixen, observant-se una evolució en la prevalença de consum creixent quan passam de cada edat a la immediatament superior, excepte en el cas del tabac.

GRÀFIC 2.5: EVOLUCIÓ DE LA PREVALENCIA EN EL CONSUM DURANT ELS DARRERS 12 MESOS DE LES DISTINTES SUBSTÀNCIES SEGONS L'EDAT

Si prenem ara com a referència l'indicador de continuïtat en el consum, la proporció d'estudiants que havent consumit alguna vegada han seguit consumint en els darrers 12 mesos, obtenim que l'alcohol és la substància amb major continuïtat (96,7%). Cal destacar que les drogues il·legals que tenen major continuïtat que el tabac (83,4%) són: el haixix (87,3%) i l'heroïna (85,7%).

Les substàncies que els joves de les Illes Balears associen amb els majors problemes de salut són el consum habitual d'heroïna, èxtasi, GHB i al·lucinògens, amb uns resultats similars als obtinguts a l'enquesta nacional. Aquest risc s'ha mesurat tenint en compte els joves que pensen que consumir cada una de les substàncies pot ocasionar bastants o molts problemes. A l'extrem contrari trobam el tabac, l'alcohol, els tranquil·litzants i el cànnabis, com a les substàncies associades a menors problemes, igual que ocorre a l'enquesta nacional. El consum habitual s'associa a majors problemes que el consum esporàdic. A més, prop d'un 12% dels joves no saben el risc que genera el consum de substàncies per a la salut.

L'alcohol i el tabac, amb gran diferència, seguits pel cànnabis i els tranquil·litzants, són les drogues que es percebeixen com a més accessibles. El GHB, els al·lucinògens, l'heroïna i l'extasi són les més difícils d'aconseguir i a més són les que tenen major percentatge de joves que no saben si es fàcil o difícil aconseguir-les.

Comparant les dades obtingudes a les Illes Balears i a l'enquesta nacional, observam que les disponibilitats percebudes pels alumnes són semblants, però el joves de les Illes Balears declaren tenir menor facilitat per a aconseguir les diferents substàncies.

Al gràfic 2.6 queda representat el percentatge de joves que pensen que consumir drogues habitualment i esporàdicament ocasiona bastants o molts problemes i el percentatge dels joves als quals els resulta fàcil o molt fàcil aconseguir les substàncies.

GRÀFIC 2.6: PROBLEMES DE SALUT PERCEBUTS PEL CONSUM HABITUAL I ESPORÀDIC DE SUBSTÀNCIES I DIFICULTAT PER A ACONSEGUIR-LES

Les vies principals a través de les quals rep la informació són la mare (68,3%), els mitjans de comunicació (63,7%), els professors (63,6%) i les xerrades o cursos (61,9%).

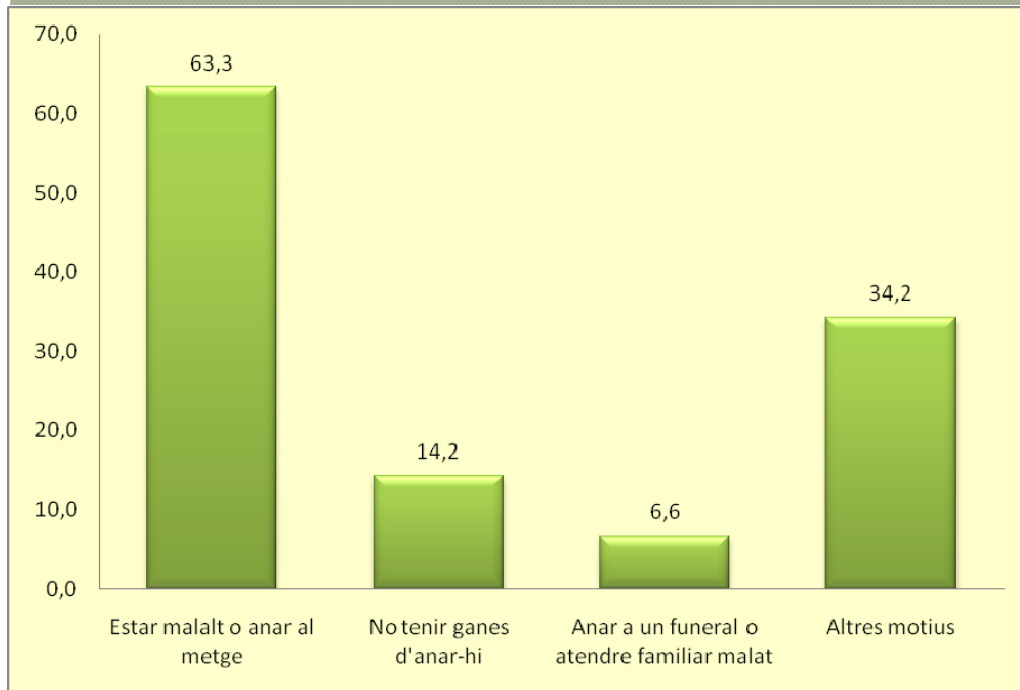
Aquestes també són les principals vies d'informació obtingudes a l'enquesta nacional, però en diferent ordre. Els joves de les Illes Balears prefereixen un altre tipus de vies d'informació, sent les principals els professionals sanitaris i les xerrades o cursos (45,2%), i les persones que han tingut contacte amb ells (37,2%). Aquestes vies d'informació són també les que prefereixen els joves del conjunt del territori nacional.

Ara que tenim una visió global sobre el consum de les diferents substàncies, vegem més característiques, com: hàbits escolars, simultaneïtat d'estudis i treball, disponibilitat de diners, activitats realitzades en el temps lliure i fixació de normes per part dels pares.

El 46,4% dels joves han faltat algun dia sencer a classe en els últims 30 dies, sent el 50,4% d'ells dones i el 49,6% restant homes. Per edats, els estudiants que més falten són els de 18 anys, amb un 60,2% d'absentisme, mentre que els de 14 anys són els qui menys falten, amb un 35,2%. Segons la titularitat del centre, els estudiants dels centres públics són els tenen una taxa major d'absentisme (52,5% davant del 33,3% dels de centres privats).

Continuant amb l'absentisme, el motiu principal pel qual han faltat a classe els estudiants és per estar malalts, amb una mitjana de 1,7 dies. Aquest motiu és utilitzat per un 63,3% dels estudiants (el 48,6% són homes i el 51,4% dones). El 14,2% dels estudiants va faltar a classe per no tenir ganes d'anar-hi, el 6,6% dels estudiants han faltat per anar a un funeral o cuidar d'un familiar malalt, i per altres motius han faltat un 34,2% dels estudiants. Aquests resultats apareixen al següent gràfic.

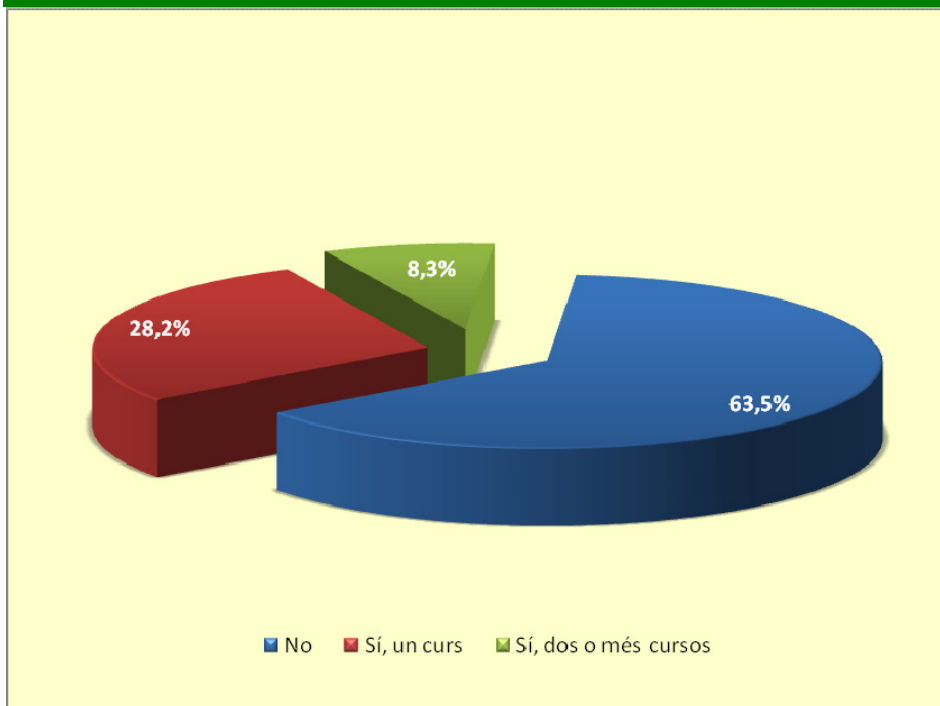
GRÀFIC 2.7: PERCENTATGE D'ESTUDIANTS QUE HAN FALTAT AL MANCO UN DIA PER CADA MOTIU

Per sexe, el percentatge de dies que falten els estudiants a classe per no tenir ganes d'anar-hi és major en els homes (el 52,4% dels homes ha faltat per aquest motiu mentre que el percentatge de dones és del 47,6%); per a la resta de motius el percentatge d'absentisme és major en les dones.

D'altra part, l'índex d'estudiants que han repetit curs alguna vegada arriba al 36,5%, sent superior en els homes (el 42,3% davant del 30,2% de les dones). Encara que als 14 anys hi ha més al·lotes repetidores que al·lots, als 15, 16 i 17 anys són majoria els al·lots. I en els estudiants de 18 anys no hi ha tanta diferència entre sexes (el 95,2% dels homes de 18 anys ha repetit alguna vegada, enfront del 91,9% de les dones de 18 anys). En general, el percentatge d'alumnes repetidors augmenta dràsticament amb l'edat, passant del 3,5% dels alumnes de 14 anys que han repetit alguna vegada, al 93,9% dels alumnes de 18 anys; i per tant, els estudiants de cicles formatius són els qui més han repetit (74,6%). Per titularitat de centre, el 42,1% dels estudiants de centres públics ha repetit en alguna ocasió, davant del 24,5% dels de centres privats.

GRÀFIC 2.8: PERCENTATGE D'ESTUDIANTS SEGONS HAGIN REPETIT CURS ALGUNA VEGADA

L'11,0% dels estudiants enquestats va declarar haver realitzat algun treball remunerat els últims 30 dies, per sota del 15,9% obtingut en l'enquesta nacional. Simultaniejar els estudis amb algun tipus d'activitat laboral es dona de forma més habitual en els joves de major edat, passant del 4,5% dels joves de 14 anys, al 22,1% dels de 18 anys. Respecte al sexe, el percentatge de al·lots és superior (13,0%) al de al·lores (8,9%). A més, els estudiants de cicles formatius (24,9% davant del 8,8% d'ESO i del 9,8 de batxillerat) i els de centres públics (11,9% davant del 9,1% de centres privats) són els qui tenen els percentatges més elevats.

La quantitat de diners de què els estudiants disposen a la setmana per a satisfer les seves despeses personals, de mitjana, se situa en 24,47 euros (1,22 euros per sobre de la mitjana nacional). Aquesta quantitat augmenta amb l'edat donant-se el major increment en el pas dels 17 als 18 anys. Són els al·lots els qui disposen de major quantitat de diners a la setmana (29,48 euros davant dels 18,95 de les al·lores), fent-se major la diferència entre sexes a mesura que augmenta l'edat. Els estudiants de cicles formatius de grau mitjà són els qui disposen de major quantitat de diners (40,58 enfront dels 24,96 euros de batxillerat i els 20,64 d'ESO) i també els de centres públics (24,88 euros, enfront dels 23,57 dels de centres privats).

El 25,1% dels estudiants van declarar sortir per a divertir-se durant els últims 12 mesos amb una freqüència d'1 a 3 nits al mes. El 4,5% dels estudiants van declarar haver sortit més de 4 nits a la setmana, mentre que el 10,3% dels estudiants van declarar no haver sortit mai. En general els al·lots surten per a divertir-se a la nit una mica més que les al·lotes (el 53,6% dels al·lots han sortit una nit o més a la setmana enfront del 50,8% de les al·lotes). Per edats, el percentatge de joves que surt una nit a la setmana o més augmenta amb l'edat.

L'hora de retorn a casa més freqüent durant l'última sortida en cap de setmana està entre les 2 i les 4 de la matinada, amb un 33,2%; no obstant això, l'hora de retorn més freqüent segons l'enquesta nacional és entre les 4 de la matinada i les 8 del matí. Per sexe, les al·lotes de les Illes Balears tornen a casa abans que els al·lots, sent ells els qui tenen un major percentatge de retorn posterior a les 4 de la matinada, mentre que per a la resta de trams horaris les dones obtenen un major percentatge. A més, com era d'esperar, l'hora de retorn a casa també depèn de l'edat, a mesura que aquesta augmenta, els joves tornen a casa més tard. La taula 2.5 mostra els percentatges de joves que tornen a casa en cada tram horari en funció de l'edat.

TAULA 2.5 HORA D'ARRIBADA A CASA LA DARRERA SORTIDA EN CAP DE SETMANA PER EDAT						
	EDAT					Total
	14	15	16	17	18	
Abans de les 12	35,8	16,5	5,4	1,9	5,4	13,1
Entre les 12 i les 2	36,6	37,5	19,8	12,2	10,9	25,0
Entre les 2 i les 4	19,3	26,5	44,4	38,9	27,2	33,2
Més tard de les 4	8,3	19,4	30,4	47,0	56,5	28,8

D'altra banda, el 61,4% dels joves afirma que els seus pares coneixen gairebé sempre amb qui estan quan surten les nits i un 17,2% va respondre que això succeeix sovint, existint diferències entre homes i dones (un 83,4% d'elles afirma que gairebé sempre o sovint i un 73,9% d'ells). També és més freqüent que els pares sàpiguen on es troben les seves filles (73,9% gairebé sempre o sovint) que els seus fills (68,5%) quan surten la nit.

A l'hora de fixar normes clares sobre el que es pot fer, això és més freqüent dintre de casa (per al 26,7% dels joves és gairebé sempre), que fora de casa (per al 16,6% dels joves se'ls fixa gairebé sempre aquest tipus de normes).

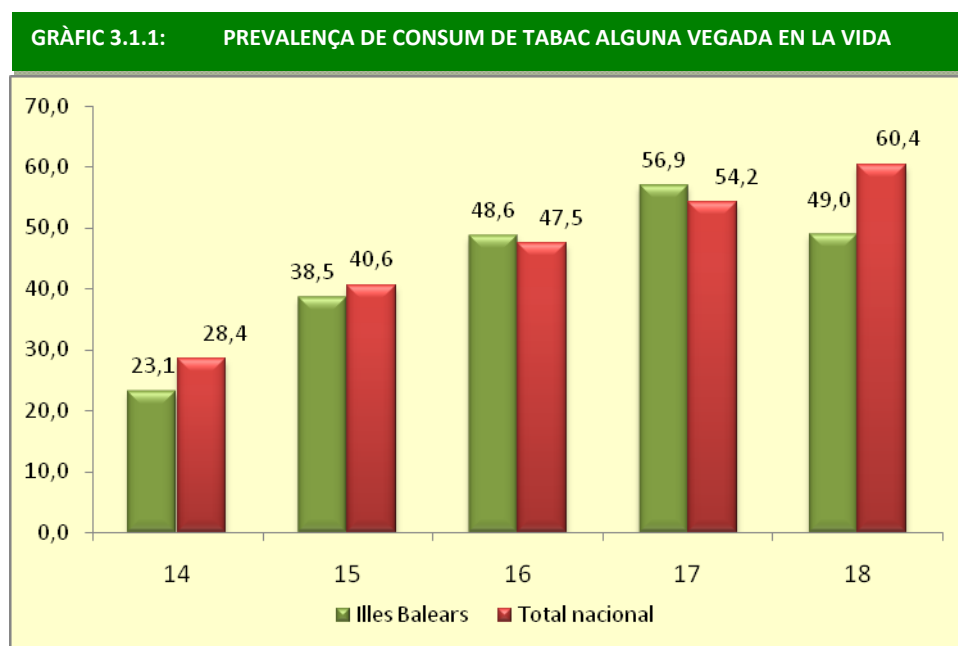
Finalment, a l'hora de rebre afecte, quan aquest prové dels pares, el 84,8% dels joves afirmen que poden rebre'l sovint o gairebé sempre, sent per a les dones (86,8%) major que per als homes (82,9%). El percentatge és una mica inferior quan l'afecte prové d'una amistat propera (82,3%), encara que la diferència entre els al·lots i les al·lotes és major (un 91,2% per a les al·lotes enfront d'un 73,8% per als al·lots).

3.- PRINCIPALS RESULTATS: EL CONSUM DE LES DIFERENTS SUBSTÀNCIES

3.1 TABAC

El percentatge d'estudiants de 14 a 18 anys que declara haver consumit tabac en alguna ocasió se situa en el 42,5%, dos punts i una dècima per sota de la dada nacional. En els homes, aquest percentatge se situa en el 41,6% i en les dones en el 43,5%.

Al gràfic 3.1.1 es representa la prevalença en el consum de tabac alguna vegada en la vida, per edats, per als joves de les Illes Balears juntament amb la dada a nivell nacional. Podem veure que les prevalences nacionals augmenten amb l'edat, mentre que les prevalences a les Illes Balears també augmenten amb l'edat fins als joves de 17 anys, produint-se un descens en els joves de 18 anys.

El major increment en la prevalença del consum de tabac dels joves de les Illes Balears i dels espanyols es produeix entre els 14 i 15 anys. Cal destacar que a les Illes Balears en el pas dels 17 als 18 anys es produeix un decreixement (un 14,0%), mentre que en els resultats nacionals es produeix un creixement de l'11,4%.

La taula 3.1.1 recull les prevalences estimades i la seva desagregació per sexe i edat per al consum de tabac alguna vegada en la vida, en els últims 12 mesos i en els últims 30 dies.

TAULA 3.1.1 PREVALENCES DEL CONSUM DE TABAC SEGONS SEXE I EDAT						
	Alguna vegada		Últims 12 mesos		Últims 30 dies	
	Illes Balears	Total nacional	Illes Balears	Total nacional	Illes Balears	Total nacional
Total	42,5	44,6	35,8	38,1	28,7	32,4
Sexe						
Home	41,6	42,2	34,9	36,0	28,1	30,9
Dona	43,5	47,0	36,8	40,1	29,4	33,8
Edat						
14 anys	23,1	28,4	19,6	23,1	14,8	18,2
15 anys	38,5	40,6	33,8	34,5	27,1	28,8
16 anys	48,6	47,5	41,4	40,7	33,1	34,1
17 anys	56,9	54,2	46,0	47,1	36,8	40,7
18 anys	49,0	60,4	40,8	52,1	36,4	48,3

Entre els joves de 14 a 18 anys és més freqüent el consum entre les al·lotes, com ocorre en el total nacional. Respecte a l'edat, com es va indicar anteriorment, en el pas dels 17 a 18 anys es produeix un decrement important en les prevalences de consum, mentre que en la resta de les edats es produeixen increments, més important en el pas de 14 a 15 anys; aquest comportament s'observa en els tres indicadors.

La taula 3.1.2 mostra les prevalences de consum de tabac per a cada grup de sexe i edat, simultàniament, en els indicadors de consum alguna vegada, últims 12 mesos i els últims 30 dies. Com podem observar en els joves de 16 anys i per als tres indicadors de prevalença, el consum de les al·lotes de les Illes Balears és superior al dels al·lots, encara que el major increment de consum dels al·lots de 16 a 17 anys fa que en aquesta última edat el consum dels al·lots sigui superior. Els majors increments de consum, per edat, es donen en el pas de 14 a 15 anys. Als 18 anys es produeix un decreixement en el consum, més notable en els al·lots, amb l'excepció de les al·lotes en els últims 12 mesos per a les quals es produeix un lleuger augment als 17 anys.

TAULA 3.1.2 PREVALENCES DEL CONSUM DE TABAC SEGONS SEXE I EDAT SIMULTÀNIAMENT										
	HOMES					DONES				
	14	15	16	17	18	14	15	16	17	18
Consum alguna vegada	24,0	37,0	43,8	58,8	48,4	22,2	40,3	53,7	55,2	51,4
Consum últims 12 mesos	21,4	32,6	37,0	47,7	37,1	17,9	35,0	46,3	44,4	45,9
Consum últims 30 dies	15,6	27,6	27,8	37,3	37,1	13,6	26,6	39,0	35,8	33,3

El tipus d'estudis en el qual està matriculat l'alumne també introdueix diferències quant a la prevalença del consum de tabac. Un 52,6% dels alumnes de cicles formatius de grau mitjà, un 46,3% dels alumnes de batxillerat i un 38,0% dels alumnes d'ESO han consumit alguna vegada en la vida.

El 40,6% dels joves ha fumat setmanalment durant 3 o més mesos seguits, xifra inferior al 44,6% de joves a nivell nacional. És més elevat el percentatge en les dones (45,6%) que en els homes (36,7%). Segons l'edat, el 23,4% dels alumnes de 14 anys han fumat, alguna vegada, setmanalment durant 3 o més mesos seguits, enfront del 49,0% dels alumnes de 18 anys.

La continuïtat en el consum de tabac és elevada, ja que un 81,2% dels estudiants que han fumat alguna vegada en la vida ho han fet en els últims 30 dies. Aquest indicador de continuïtat de consum és inferior que el recollit a nivell nacional, on arriba a un 85,8%.

La quantitat més habitual de cigarrets consumits diàriament en els últims 30 dies és entre 1 a 5 cigarrets. No existeixen gairebé diferències entre homes i dones ja que ells consumeixen al dia 4,0 cigarrets, de mitjana, mentre que elles consumeixen 4,1 cigarrets. Amb aquests resultats veiem que una major prevalença de consum no té per què dur aparellat un major consum en termes de quantitat consumida.

Un 10,2% dels joves consumeix diàriament tabac, sent lleugerament inferior en els homes. A mesura que augmenta l'edat també ho fa aquest consum encara que la major prevalença es troba en els alumnes de 17 anys. Els alumnes de cicles formatius de grau mitjà i de centres públics tenen major prevalença en el consum diari de tabac.

A la següent taula observem que la quantitat més freqüent de consum diari en els joves amb edats compreses entre 14 i 18 anys és d'1 a 5 cigarrets. També observem com augmenta el nombre de cigarrets amb l'edat.

TAULA 3.1.3							FREQUÈNCIES DE CONSUM DE TABAC I QUANTITAT DIÀRIA CONSUMIDA ENTRE ELS CONSUMIDORS DE TABAC ELS ÚLTIMS 30 DIES						
							EDAT					Total	
							14	15	16	17	18		
Quantitat consumida:													
D'1 a 5 cigarrets							55,8	55,1	51,1	56,1	47,1	53,3	
De 6 a 10 cigarrets							11,6	16,9	22,3	17,3	26,5	19,1	
Més de 10 cigarrets							2,3	7,8	5,0	11,2	11,8	7,4	

En relació amb el consum, un 53,2% d'aquells que han consumit durant els últims 30 dies, fuma d'1 a 5 cigarrets /dia, un 19,1% de 6 a 10 i un 7,4% més de 10.

TAULA 3.1.4 EDAT MITJANA D'INICI DE CONSUM DE TABAC SEGONS SEXE I EDAT								
	TOTAL	SEXE		EDAT				
		HOME	DONA	14	15	16	17	18
Edat mitjana de consum per primera vegada	13,3	13,1	13,6	12,4	12,9	13,5	13,6	14,2
Edat mitjana d'inici de consum diari	14,4	14,4	14,4	12,8	13,7	14,5	14,9	15,5

L'edat mitjana d'inici al consum de tabac és de 13,3 anys, igual que a nivell nacional. Tot i la major prevalença de consum entre les dones, els homes presenten una edat d'inici al consum lleugerament inferior (13,1 anys per a ells enfront de 13,6 anys per a elles). L'edat mitjana d'inici al consum diari se situa en els 14,4 anys, tant per als al·lots com per a les al·lotes.

El 66,3% dels joves que fumen s'han plantejat deixar-ho en alguna ocasió encara que només el 34,6% ho ha intentat. La xifra dels joves de les Illes Balears que s'han plantejat deixar de fumar és lleugerament inferior a l'enregistrada a nivell nacional (68,7%). No existeixen massa diferències entre homes i dones, ja que el 66,0% de les dones i el 66,7% dels homes s'ho han plantejat. Amb l'edat s'estableixen algunes diferències: els joves de 16 anys són els qui menys s'han plantejat deixar de fumar, un 58,1%, i els de 15 els qui més, un 71,4%, no observant-se cap relació entre l'edat i el fet que es plantegin deixar de fumar.

Actualment, el 50,4% dels alumnes fumadors estan pensant seriosament deixar de fumar, xifra inferior a l'enregistrada a nivell nacional (54,2%), encara que només el 23,1% ha decidit deixar de fumar en els pròxims 30 dies. La diferència entre homes i dones és notable (el 47,2% dels homes s'ha plantejat actualment deixar de fumar enfront del 53,8% de les dones). Per edats, el percentatge dels alumnes que han decidit deixar de fumar en els pròxims 30 dies descendeix des del 30,8% dels alumnes de 14 anys fins al 14,7% dels alumnes de 18.

El 36,7% dels alumnes que han decidit deixar de fumar en els pròxims 30 dies no els molesta gens que altres persones fumin en un lloc tancat quan hi són presents, el 40,2% els agradaria deixar de fumar en els pròxims 6 mesos i el 42,8% no pensen deixar de fumar almenys en els pròxims 6 mesos.

El 49,4% dels joves afirmen que li molesta bastant o molt que es fumi en un lloc tancat estant ells presents. Aquestes molèsties afecten més als homes (el 50,1% d'ells enfront del 48,7% d'elles) i als dos extrems d'edat (el 55,9% dels de 14 anys i el 49,0% dels de 18 anys).

En el 48,5% dels casos, els joves enquestats viuen o comparteixen la seva casa amb gent fumadora. Aquest percentatge és inferior a l'obtingut en l'enquesta nacional, segons la qual, en aquesta situació es troben el 52,9% dels joves enquestats. El major percentatge de les persones que fumen diàriament, amb les quals conviuen els joves són els pares, les mares i els germans, i el major percentatge de les persones que no fumen i conviuen amb els joves són els germans, les mares i els pares, com era d'esperar donat que són les persones amb les quals els joves conviuen majoritàriament.

Respecte al permís dels pares sobre el consum de tabac dels fills, el 63,3% de les mares i el 62,8% dels pares no ho permetrien, percentatges molt semblats als obtinguts a nivell nacional. En general aquest percentatge disminueix a mesura que ho fa l'edat: el 79,6% dels alumnes de 14 anys diuen que les seves mares no els permetrien fumar i el 77,0% diuen el mateix dels seus pares, mentre que el 38,7% dels alumnes de 18 anys diuen que les seves mares no els permetrien fumar i el 44,1% refereixen el mateix dels seus pares. Hi ha diferències entre homes i dones: al 65,4% de les al·lotes no els permetria fumar la seva mare enfront del 61,2% dels al·lots; al 66,0% de les al·lotes no les permetria fumar el seu pare enfront del 59,7% dels al·lots.

A les següents taules 3.1.5.1, 3.1.5.2, 3.1.5.3 es detalla la situació del consum de tabac en els centres educatius de les Illes Balears.

TAULA 3.1.5.1 FREQUÈNCIA AMB LA QUAL HAS VIST FUMAR A <u>PROFESSORS</u> DINS DEL CENTRE EDUCATIU SEGONS TITULARITAT					
	Cap dia	Tots o quasi tots els dies que has anat a classe	Més de la meitat dels dies	Aproxim. la meitat dels dies	Menys de la meitat dels dies
Total	52,9	17,7	5,8	5,8	17,8
Titularitat					
Pública	48,7	19,7	7,1	6,5	18,0
Privada	62,0	13,5	3,0	4,3	17,2

TAULA 3.1.5.2 FREQUÈNCIA AMB LA QUAL HAS VSIT FUMAR A <u>ESTUDIANTS</u> DINS DEL CENTRE EDUCATIU SEGONS TITULARITAT					
Cap dia		Tots o quasi tots els dies que has anat a classe	Més de la meitat dels dies	Aproxim. la meitat dels dies	Menys de la meitat dels dies
Total	32,0	34,6	9,1	8,6	15,6
Titularitat					
Pública	23,4	39,0	10,9	9,8	17,0
Privada	50,1	25,5	5,4	6,3	12,7

TABLA 3.1.5.3 FREQUÈNCIA AMB LA QUAL HAS VIST FUMAR A <u>ALTRES PERSONES</u> DINS DEL CENTRE EDUCATIU SEGONS TITULARITAT					
Cap dia		Tots o quasi tots els dies que has anat a classe	Més de la meitat dels dies	Aproxim. la meitat dels dies	Menys de la meitat dels dies
Total	51,0	23,8	8,8	7,9	8,5
Titularitat					
Pública	44,8	27,5	9,4	9,3	9,1
Privada	63,7	16,2	7,7	5,0	7,4

Es pot concloure que a les Illes Balears hi ha menor permissivitat amb el tabac en els centres educatius que a la resta del territori nacional. La següent taula 3.1.6, fa una comparació dels resultats obtinguts:

TAULA 3.1.6 VEURE FUMAR EN ALGUNA OCASIÓ A PROFESSORS, ESTUDIANTS O ALTRES PERSONES DINS DEL RECINTE ESCOLAR				
	TOTAL NACIONAL	TOTAL I. BALEARS	TITULARITAT	
			Pública	Privada
Professors del centre	47,1	47,1	51,3	38,0
Estudiants del centre	73,4	68,0	76,6	49,9
Altres persones	52,0	49,0	55,2	36,3

3.2 ALCOHOL

El consum de begudes alcohòliques està clarament generalitzat entre els escolars de 14 a 18 anys: el 80,3% d'ells han consumit alcohol alguna vegada, el 71,2% els últims 12 mesos i el 54,1% els últims 30 dies.

TAULA 3.2.1 PREVALENCES DEL CONSUM D'ALCOHOL SEGONS SEXE I EDAT						
	Alguna vegada		Últims 12 mesos		Últims 30 dies	
	Illes Balears	Total Nacional	Illes Balears	Total Nacional	Illes Balears	Total Nacional
Total	80,3	81,2	71,2	72,9	54,1	58,5
Sexe						
Home	81,7	80,8	71,4	71,5	56,4	57,7
Dona	78,7	81,7	71,0	74,2	51,6	59,4
Edat						
14 anys	60,3	62,6	48,9	53,1	28,2	36,2
15 anys	76,5	78,7	66,5	69,6	44,7	52,9
16 anys	86,1	86,2	78,7	77,6	66,4	63,8
17 anys	93,8	90,5	85,1	84,1	66,6	71,9
18 anys	93,9	92,3	86,9	84,2	81,6	75,1

En general el consum d'alcohol en els alumnes de Balears és menor que el consum d'alcohol en els joves espanyols. Si ens fixam en l'edat observam que la tendència és que el consum als 14 i 15 anys sigui menor que el consum nacional i a partir dels 16 sigui major. L'excepció la trobem en els joves de 17 anys, la prevalença dels quals en els últims 30 dies és menor que la nacional.

L'edat mitjana en què es consumeixen per primera vegada begudes alcohòliques se situa en els 13,8 anys, pràcticament igual que a nivell nacional (13,7). L'edat de començament al consum setmanal és de 15,1 anys, lleugerament superior al total nacional (14,8). A la taula 3.2.2 es presenten aquests valors.

TAULA 3.2.2 EDAT MITJANA D'INICI DE CONSUM D'ALCOHOL SEGONS SEXE I EDAT								
	TOTAL	SEXE		EDAT				
		HOME	DONA	14	15	16	17	18
Edat mitjana de consum per primera vegada	13,8	13,7	13,9	13,0	13,5	14,0	14,1	14,4
Edat mitjana d'inici de consum setmanal	15,1	15,2	15,0	13,1	14,3	14,9	15,7	16,1

A la taula 3.2.3 es presenten les prevalences estimades obtingudes quan analitzam simultàniament els consums en funció del sexe i l'edat:

TAULA 3.2.3 PREVALENCES DEL CONSUM D'ALCOHOL SEGONS SEXE I EDAT SIMULTÀNIAMENT										
	HOMES					DONES				
	14	15	16	17	18	14	15	16	17	18
Consum alguna vegada	59,7	80,1	87,2	92,8	93,5	60,5	72,9	84,5	94,8	94,4
Consum últims 12 mesos	44,8	70,2	79,3	83,0	84,1	53,1	62,7	78,0	87,4	91,7
Consum últims 30 dies	27,3	47,0	69,0	68,0	82,3	29,0	41,8	63,6	65,2	80,6

Prenent com a referència l'indicador de consum els últims 30 dies, observam que la prevalença és major per als homes que per a les dones en totes les edats, amb l'excepció dels 14 anys. El major increment en el consum d'alcohol en els homes es produeix dels 14 als 15 anys. En el cas de les dones es produeixen increments similars en el pas dels 14 als 15 i dels 15 als 16 anys.

A la taula 3.2.4 apareixen les prevalences de borratxeres per edat.

TAULA 3.2.4 PREVALENCES DE LES BORRATXERES PER EDAT						
	Alguna vegada		Últims 12 mesos		Últims 30 dies	
	Illes Balears	Total nacional	Illes Balears	Total nacional	Illes Balears	Total nacional
Total	58,0	56,2	47,3	47,1	25,2	29,1
Edat						
14 anys	30,4	30,4	23,3	24,5	8,5	13,4
15 anys	48,9	48,5	39,1	41,0	20,9	24,2
16 anys	67,8	62,2	57,2	53,0	30,1	31,7
17 anys	76,4	72,6	64,1	59,7	35,5	39,0
18 anys	82,7	76,9	62,2	65,8	43,4	45,2

Un 58,0% dels joves enquestats van declarar haver-se emborratxat alguna vegada. En els tres indicadors, a mesura que augmenta l'edat també augmenta la prevalença de borratxeres. Comparant els resultats obtinguts a les Illes Balears amb el total nacional podem veure que la prevalença de les borratxeres és major en aquesta comunitat per a l'indicador d'alguna vegada. Per als últims 12 mesos la prevalença és major per als que tenen 16 i 17 anys, i menor que en el total nacional per a la resta d'edats. Per als últims 30 dies, la prevalença de borratxeres de les Illes Balears és menor que en el total nacional per a totes les edats.

Un 5,5% dels joves de les Illes Balears s'ha emborratxat 4 o més dies en l'últim mes, xifra inferior al 8,6% obtingut en el total nacional.

Quant a la quantitat d'alcohol ingerit pels joves, un 16,3% ha consumit 5 o més tassons d'alcohol en una mateixa ocasió durant 4 o més dies en l'últim mes, sent superior en els homes (19,4% per a ells enfront del 12,7% per a elles). A mesura que augmenta l'edat també ho fa aquest percentatge, almenys fins als 17 anys (passant d'un 8,9% en els joves de 14 anys a un 20,8% en els de 17 anys); als 18 aquest consum se situa en el 18,3%.

Als joves també se'ls ha preguntat pel consum d'alcohol i cànnabis, i pel consum d'alcohol i cocaïna (base o pols), sense que hagin passat més de 2 hores entre el consum de l'una i l'altra substància. A la taula 3.2.5 es poden veure les prevalences corresponents a aquests consums.

TAULA 3.2.5 PREVALENCES DEL CONSUM CONCOMITANT EN ELS ÚLTIMS 12 MESOS SEGONS SEXE I EDAT				
	ALCOHOL I CÀNNABIS		ALCOHOL I COCAÏNA	
	Illes Balears	Total nacional	Illes Balears	Total nacional
Total	25,8	24,9	3,1	4,1
Sexe				
Home	29,2	28,0	3,9	5,1
Dona	22,1	21,8	2,2	3,1
Edat				
14 anys	11,1	11,4	1,9	2,6
15 anys	23,5	21,0	3,1	3,4
16 anys	30,9	27,3	2,1	4,0
17 anys	33,1	33,2	4,2	4,9
18 anys	37,4	38,1	7,1	8,1

D'altra banda, durant l'últim any, un 26,2% dels joves de les Illes Balears ha viatjat com passatger d'un vehicle a motor conduït per algú sota els efectes de l'alcohol, percentatge aquest superior a l'observat en el total nacional (24,4%). Aquesta prevalença és inferior en les dones (25,9% per a elles enfront del 26,5% per a ells) i en els estudiants de centres privats (22,2% enfront del 28,1% en els centres públics). A més, a mesura que augmenta l'edat també ho fa aquesta prevalença, passant d'un 15,2% en els joves de 14 anys a un 44,9% en els joves de 18 anys.

Aquestes prevalences són més altes que les obtingudes quan se'ls pregunta si eren ells els qui conduïen el vehicle. Un 10,1% dels joves de les Illes Balears ha conduït un vehicle a motor sota els efectes de l'alcohol en l'últim any, 2,8 dècimes més que el resultat obtingut en el total nacional. Cal destacar la diferència entre sexes, ja que un 14,3% dels homes de les Illes Balears declara haver conduït un vehicle a motor sota els efectes de l'alcohol alguna vegada en els últims 12 mesos, enfront del 5,6% de les dones.

El 23,3% dels joves de les Illes Balears va estar implicat en algun tipus d'accident que va requerir assistència mèdica, sent aquesta xifra superior per als homes (28,3% enfront del 17,9% de dones). Segons l'edat no hi ha un patró clar de comportament i s'arriba al màxim en els joves de 17 anys (28,5%). El 3,9% dels joves va declarar haver consumit alcohol en les 2 hores prèvies a l'accident.

Quant a baralles o agressions, un 23,6% dels joves entre 14 i 18 anys va estar implicat en algun d'aquests altercats, sent major en els al·lots (32,2% enfront del 14,2% de les al·lotes). El percentatge de joves que han consumit alcohol en les 2 hores prèvies a aquesta situació és major en al·lots que en al·lotes (20,7% per a ells i 15,1% per a elles, respectivament). En general, el 19,1% dels joves va declarar haver consumit alcohol en les 2 hores prèvies a la baralla o agressió física, sent aquesta la droga més consumida.

Respecte a les detencions per la policia o guàrdia civil, el 16,1% dels joves va sofrir aquesta situació. En aquest cas, el 9,6% dels joves havia consumit alcohol en les 2 hores prèvies a aquestes detencions. Els joves de 18 anys (22,2%) i els homes (20,9% enfront del 11,0% d'elles) són els qui més han sofert aquesta situació. La majoria dels qui consumeixen alcohol en les 2 hores prèvies són homes (11,1% enfront del 6,5% d'elles).

Finalment, un 25,0% dels joves va rebre assistència mèdica urgent en els últims 12 mesos. Segons l'edat, els joves de 18 anys són els qui més han experimentat aquesta situació amb un 28,6% i segons el sexe, el percentatge d'homes és major que el de dones (el 28,1% d'ells enfront del 21,5% d'elles). El 3,6% dels joves havien consumit alcohol en les 2 hores prèvies.

La taula 3.2.6 mostra una comparativa d'aquest tipus de situacions entre els joves de les Illes Balears i el total nacional.

TAULA 3.2.6 INCIDENTS PATITS PELS JOVES I RELACIÓ AMB EL CONSUM D'ALCOHOL EN ELS ÚLTIMS 12 MESOS				
	% joves implicats		% joves implicats que consumiren alcohol 2 hores abans	
	Illes Balears	Total nacional	Illes Balears	Total nacional
Accident amb assistència mèdica	23,3	21,1	3,9	7,5
Baralla o agressió física	23,6	26,8	19,1	23,1
Assistència mèdica urgent	25,0	24,6	3,6	6,4
Detingut per la Policia	16,1	16,9	9,6	11,0

En les baralles o agressions físiques, en l'assistència mèdica urgent i en les detencions per la policia o la guàrdia civil, l'alcohol és la substància més consumida les dues hores prèvies; però en els accidents amb assistència mèdica, és la segona substància més consumida, després de l'haixix o marihuana.

Per altra banda, als joves se'ls va preguntar també si havien experimentat alguna de les situacions que es detallen en el quadre següent durant l'últim any; aquests resultats apareixen a la taula 3.2.7. El 37,6% va afirmar haver tingut algun conflicte important amb els seus pares o germans (percentatge més elevat en les dones, el 42,3% enfront del 33,2% en els homes). Un 8,0% va sofrir un robatori o atracament, un 2,5% es va escapar de casa durant més d'un dia i un 3,6% va ser expulsat del centre educatiu durant un dia complet o més; en aquestes tres últimes situacions, el percentatge de joves que les han sofert són majoritàriament homes.

TAULA 3.2.7 SITUACIONS EXPERIMENTADES EN ELS ÚLTIMS 12 MESOS				
	ILLES BALEARS			TOTAL NACIONAL
	Homes	Dones	Total	Total
Conflicte o discussió important amb pares o germans	33,2	42,3	37,6	35,8
Patir un robatori o atracament	9,3	6,7	8,0	6,7
Escapar de casa durant més d'un dia	2,2	2,9	2,5	2,7
Expulsat del centre educatiu un dia complet o més	6,0	1,1	3,6	3,8

El tipus de beguda ingerida en els 30 dies previs a l'enquesta es mostra a la taula 3.2.8:

TAULA 3.2.8	PREVALENCIA EN EL CONSUM D'ALCOHOL SEGONS TIPUS DE BEGUDA EN ELS ÚLTIMS 30 DIES			
	ILLES BALEARS		TOTAL NACIONAL	
	Algun dia laborable	Algun cap de setmana	Algun dia laborable	Algun cap de semana
Vi /xampany	4,4	13,1	5,8	17,0
Cervesa/sidra	13,6	26,1	15,0	28,6
Aperitiu/vermut	2,6	6,8	4,1	8,4
Combinats/cubates	7,9	50,6	10,6	54,0
Licors de fruita	5,1	19,6	6,6	20,8
Licors forts	4,2	25,1	5,5	25,1

Atenent al tipus de beguda consumida, els combinats o cubates són el tipus de beguda que els joves més consumeixen durant els caps de setmana (un 50,6% dels joves van beure aquesta beguda algun cap de setmana en els últims 30 dies), seguit de la cervesa o sidra i els licors forts. La cervesa és la beguda més estesa durant els dies laborables (un 13,6% dels joves declaren haver pres aquesta beguda algun dia laborable en els últims 30 dies). Comparant aquests resultats amb els obtinguts a nivell nacional, podem observar que el consum dels diferents tipus de beguda a les Illes Balears és menor que a la resta d'Espanya, però segueix el mateix patró quant a preferència de begudes.

L'1,3% dels joves declaren consumir tots els dies laborables, un 1,9% dels homes i un 0,6% de les dones. No obstant això, el 17,8% dels joves declaren consumir tots els caps de setmana, sent un 21,5% dels homes i un 13,7% de les dones.

Quant a la quantitat consumida en els últims 30 dies, en termes de gots, canyes o copes, segons el tipus de beguda, en dies laborables el màxim està en 0,47 gots o canyes de cervesa o sidra, i en caps de setmana, el màxim està en 4,11 gots de combinats o cubates. Per a totes les begudes, la quantitat consumida en els caps de setmana és major que en els dies laborables. Els homes ingereixen major quantitat d'alcohol que les dones, excepte en aperitiu o vermut i licors de fruites durant els caps de setmana.

A l'hora de comprar begudes alcohòliques, els joves de les Illes Balears ho van fer més sovint en bars o pubs, seguit de discoteques i supermercats. Comparant aquestes dades amb els obtinguts a nivell nacional, s'obtenen resultats similars. Per a tots els grups d'edat el lloc més freqüent per a comprar alcohol són els bars o pubs.

TAULA 3.2.9 LLOCS DE COMPRA SEGONS EDAT I COMPARATIVA DE LA COMUNITAT AMB EL TOTAL NACIONAL							
	EDAT					Illes Balears	Total nacional
	14	15	16	17	18		
Bars o pubs	44,2	57,5	70,9	84,2	85,8	69,6	64,8
Discoteques	33,0	50,9	46,6	57,3	61,1	49,9	54,7
Hipermercats	19,6	27,1	40,1	44,0	48,8	36,8	36,2
Supermercats	30,4	39,8	53,1	56,2	54,3	48,6	52,2
Tendes, ...	18,3	31,2	39,0	30,7	36,4	32,8	38,8
Casa a on vius	23,2	21,6	21,9	24,9	23,5	22,8	18,9
Casa d'altres persones	43,1	34,8	37,8	32,3	29,6	35,7	34,1
Venda ambulant	8,2	4,8	3,1	3,2	0,0	3,8	6,6
Internet o telèfon	1,6	1,1	0,3	0,0	0,0	0,5	1,2

El consum es fa més freqüent en bars o pubs, als quals acudeixen a consumir alcohol un 71,6% dels joves de les Illes Balears, seguit dels carrers o places i les discoteques. Comparant aquestes dades amb el total nacional, els llocs més freqüents coincideixen. Per a tots els grups d'edat el lloc més freqüent on consumeixen alcohol són els bars o pubs, excepte per als joves de 14 anys per als quals són les cases d'altres persones.

TAULA 3.2.10 LLOCS DE CONSUM SEGONS EDAT I COMPARATIVA DE LA COMUNITAT AMB EL TOTAL NACIONAL							
	EDAT					Illes Balears	Total nacional
	14	15	16	17	18		
Bars o pubs	39,8	61,3	73,9	85,8	90,0	71,6	66,3
Discoteques	32,4	45,3	49,1	58,9	64,9	50,1	56,7
Restaurants	12,2	11,5	30,2	35,4	46,3	26,9	23,2
Casa a on vius	25,3	21,2	26,6	23,7	41,3	26,0	22,3
Casa d'altres persones	45,2	44,8	51,2	44,7	45,6	47,1	45,9
Carrers, places,...	43,0	49,6	62,8	58,6	53,1	55,8	65,3
Altres llocs	35,0	29,5	28,6	24,4	38,7	29,5	32,0

Respecte a les maneres a través de les quals aconseguixen alcohol els joves, el més freqüent és que ho aconseguixin ells directament (68,0%).

El 6,0% dels joves entre 14 i 18 anys són bevedors excessius, enfront del 10,1% del total nacional, sent lleugerament superior en els homes (6,4% enfront del 5,6% de les dones). Segons l'edat, la menor prevalença s'obté en els joves de 14 anys (1,3%), mentre que el valor màxim l'obtenen els joves de 18 anys (11,2%). Els estudiants de batxillerat (8,6%) i de centres públics (6,9%) són els qui tenen una prevalença superior.

Un 42,0% dels joves contesten que les seves mares no els permetrien, o no els permeten, prendre begudes alcohòliques i un 40,6% diuen que no l'hi ho permetrien els seus pares. Aquestes xifres són inferiors que les obtingudes a nivell nacional, 46,5% i 44,0% respectivament. Les dones són les que diuen que tenen pares més restrictius (a un 44,3% l'hi ho prohibeixen les seves mares i a un 43,3% l'hi ho prohibeixen els seus pares), enfront dels homes (39,8% i 38,1%, respectivament). En general, a mesura que augmenta l'edat disminueix el percentatge d'alumnes als quals se'ls prohibeix consumir alcohol: el 67,3% dels joves de 14 anys l'hi ho prohibeixen les seves mares i a un 63,5% els seus pares, mentre que al 11,8% dels joves de 18 anys els hi ho prohibeixen les seves mares i al 13,7% els seus pares. Cal destacar que en un 17,4% i un 20,6% dels casos, els alumnes no saben si les seves mares i pares, respectivament, els permetrien prendre begudes alcohòliques.

El percentatge de consumidors que havent consumit alcohol alguna vegada en la vida segueixen consumint en els últims 12 mesos és d'un 96,7%, el percentatge de consumidors que havent consumit en els últims 12 mesos segueixen consumint en els últims 30 dies és d'un 77,4% i el percentatge de consumidors que havent consumit alguna vegada en la vida segueixen consumint els últims 30 dies és del 75,1%.

D'altra banda, respecte al consum d'alcohol en la llar, tal com es mostra a la taula 3.2.11, està considerablement més estès entre els pares que entre les mares, ja que el consum habitual (només els caps de setmana, tots o gairebé tots els dies moderadament i abusa tots o gairebé tots els dies) entre ells (32,2%) és bastant més elevat que el d'elles (17,2%).

TAULA 3.2.11 CONSUM D'ALCOHOL A LA LLAR				
	ILLES BALEARS		TOTAL NACIONAL	
	MARES	PARES	MARES	PARES
No ha begut mai	42,2	26,1	48,2	26,5
Ha begut únicament algun dia aïllat	35,2	32,1	29,2	31,6
Ha begut només els caps de setmana	10,2	14,2	10,3	16,8
Ha begut tots o quasi tots els dies moderadament	6,7	17,1	6,0	15,6
Ha abusat tots o quasi tots els dies de l'alcohol	0,3	0,9	0,5	1,1
No ho sé	5,5	9,6	5,8	8,5

3.3 TRANQUIL·LITZANTS

El 20,8% dels joves de les Illes Balears entre 14 i 18 anys declara haver pres tranquil·litzants o pastilles per a dormir alguna vegada en la vida; sense prescripció mèdica, aquest percentatge es redueix a l'11,7%. En general, el consum de tranquil·litzants amb o sense recepta a les Illes Balears és major que en el total nacional, especialment en dones i en els joves de 18 anys. Amb el consum de tranquil·litzants sense recepta mèdica ocorre el mateix, encara que de forma menys acusada.

A les taules 3.3.1 i 3.3.2 poden veure's les prevalences referides al consum de tranquil·litzants en general i sense prescripció mèdica, respectivament.

TAULA 3.3.1		PREVALENCES DEL CONSUM DE TRANQUIL·LITZANTS <u>AMB O SENSE RECEPTA MÈDICA</u> SEGONS SEXE I EDAT					
		Alguna vegada		Últims 12 mesos		Últims 30 dies	
		Illes Balears	Total nacional	Illes Balears	Total nacional	Illes Balears	Total nacional
Total		20,8	17,3	12,5	10,1	5,9	5,1
Sexe							
	Home	17,0	14,2	9,3	8,1	4,4	4,0
	Dona	25,0	20,4	16,1	12,1	7,6	6,1
Edat							
	14 anys	13,9	14,1	7,6	7,3	4,1	3,6
	15 anys	19,3	15,2	11,2	8,7	4,5	4,5
	16 anys	19,7	17,5	11,8	10,9	5,3	5,6
	17 anys	26,4	20,3	18,1	11,9	9,4	5,4
	18 anys	36,7	22,9	21,4	13,9	9,2	7,7

S'aprecien diferències importants segons el sexe en el consum de tranquil·litzants amb o sense recepta mèdica, igual que ocorre en el total nacional, sent la prevalença de les dones major que la dels homes. Respecte a l'edat, s'observa un augment continuat de consum amb l'edat, i hi ha dos punts en els quals l'increment de consum és notable: d'una banda dels 14 als 15 anys i per un altra dels 16 als 18 anys.

TAULA 3.3.2		PREVALENCES DEL CONSUM DE TRANQUIL·LITZANTS <u>SENSE RECEPTE MÈDICA</u> SEGONS SEXE I EDAT					
		Alguna vegada		Últims 12 mesos		Últims 30 dies	
		Illes Balears	Total nacional	Illes Balears	Total nacional	Illes Balears	Total nacional
Total		11,7	9,4	6,8	5,7	3,4	2,9
Sexe							
	Home	9,9	7,7	5,5	4,6	2,7	2,4
	Dona	13,7	11,0	8,1	6,8	4,1	3,3
Edat							
	14 anys	8,2	7,1	4,4	4,1	2,5	2,0
	15 anys	10,9	8,3	6,1	4,8	2,2	2,7
	16 anys	11,4	10,2	6,3	6,7	3,2	3,4
	17 anys	14,6	10,5	9,0	6,3	4,9	2,8
	18 anys	19,2	12,5	13,3	7,4	6,1	3,9

Quant al consum de tranquil·litzants sense prescripció mèdica, la prevalença en les dones és superior a la dels homes, com en el total nacional. Comparant les prevalences amb les obtingudes a la resta d'Espanya, tant dones com homes, veiem que estan per sobre del total nacional. Segons l'edat, a mesura que aquesta augmenta també ho fa el consum, destacant, com en el cas anterior, dos increments: el pas dels 14 als 15 anys i dels 16 als 17 anys.

A les taules 3.3.3 i 3.3.4 apareixen les prevalences del consum de tranquil·litzants en general i tranquil·litzants sense recepta mèdica, respectivament, per sexe i edat conjuntament.

TAULA 3.3.3		PREVALENCES DEL CONSUM DE TRANQUIL·LITZANTS <u>AMB O SENSE RECEPTE MÈDICA</u> SEGONS SEXE I EDAT SIMULTÀNIAMENT									
		HOMES					DONES				
		14	15	16	17	18	14	15	16	17	18
Consum alguna vegada		9,7	17,1	14,6	20,3	33,9	17,9	21,5	25,4	33,6	41,7
Consum últims 12 mesos		5,2	9,9	6,6	13,6	16,1	9,3	12,5	17,5	23,1	30,6
Consum últims 30 dies		3,2	4,4	1,8	6,5	9,7	4,9	4,0	9,2	12,7	8,3

TAULA 3.3.4		PREVALENCES DEL CONSUM DE TRANQUIL·LITZANTS <u>SENSE RECEPTE MÈDICA</u> SEGONS SEXE I EDAT SIMULTÀNIAMENT									
		HOMES					DONES				
		14	15	16	17	18	14	15	16	17	18
Consum alguna vegada		6,5	9,4	8,4	13,1	17,7	9,9	12,4	14,6	16,4	21,6
Consum últims 12 mesos		3,2	5,0	3,5	9,7	9,7	4,9	6,8	9,3	8,2	18,9
Consum últims 30 dies		3,2	1,7	1,3	4,6	6,3	1,9	2,8	5,8	5,2	5,6

Tant per als tranquil·litzants en general com per als tranquil·litzants sense recepta, la major prevalença de consum es dona als 18 anys, excepte per a les dones durant els últims 30 dies, en què es dona als 17 anys si parlem de tranquil·litzants en general i als 16 si són sense recepta. El consum és majoritàriament femení, excepte per als consumidors de tranquil·litzants en general durant els últims 30 dies amb 15 i 18 anys i per als consumidors de tranquil·litzants sense recepta els últims 30 dies amb 14 i 18 anys i durant l'últim any amb 17 anys.

Els estudiants de batxillerat tenen majors prevalences en els tres indicadors de consum per als tranquil·litzants en general i sense recepta. Respecte a la titularitat del centre, el consum és major en centres públics que en privats també en els tres indicadors.

L'edat mitjana d'inici de consum de tranquil·litzants en general és 14,3 anys, tres dècimes superior que l'edat mitjana nacional. Els homes tenen una edat mitjana lleugerament inferior (13,9 anys enfront de 14,5 anys en les dones). L'edat mitjana d'inici de consum de tranquil·litzants sense recepta mèdica és 14,5 anys, dues dècimes superior que l'edat mitjana nacional, sent també inferior l'edat mitjana d'inici dels homes (14,5 anys enfront de 14,6 anys en les dones).

Respecte a la continuïtat en el consum, cal destacar que el 60,3% dels qui declaren haver consumit alguna vegada sense prescripció mèdica ho han seguit fent en els últims 12 mesos, el 49,4% d'aquests últims van consumir els últims 30 dies i el 29,5% dels qui declaren haver consumit alguna vegada ho han seguit fent en els últims 30 dies. Les taules 3.3.5 i 3.3.6 presenten la continuïtat en el consum de tranquil·litzants en general i tranquil·litzants sense prescripció mèdica, comparant-los amb els valors obtinguts en el total nacional.

TAULA 3.3.5 CONTINUÏTAT EN EL CONSUM DE TRANQUIL·LITZANTS <u>AMB O SENSE RECEPTA MÈDICA</u> SEGONS SEXE						
	VIDA / 12 MESOS		12 MESOS / 30 DIES		VIDA / 30 DIES	
	ILLES BALEARS	TOTAL NACIONAL	ILLES BALEARS	TOTAL NACIONAL	ILLES BALEARS	TOTAL NACIONAL
Total	60,3	59,5	49,4	49,8	29,5	29,5
Sexe						
Home	55,6	57,8	49,3	49,8	27,2	28,6
Dona	63,8	60,7	49,5	49,8	31,2	30,2

TAULA 3.3.6 CONTINUÏTAT EN EL CONSUM DE TRANQUIL·LITZANTS <u>SENSE RECEPTA MÈDICA</u> SEGONS SEXE						
	VIDA / 12 MESOS		12 MESOS / 30 DIES		VIDA / 30 DIES	
	ILLES BALEARS	TOTAL NACIONAL	ILLES BALEARS	TOTAL NACIONAL	ILLES BALEARS	TOTAL NACIONAL
Total	58,0	62,0	51,5	50,2	29,6	31,1
Sexe						
Home	54,7	61,7	52,5	51,6	28,0	31,8
Dona	60,6	62,2	50,9	49,3	30,9	30,7

En general, la continuïtat en el consum a les Illes Balears és lleugerament menor que en el total nacional amb l'excepció de l'indicador dels qui han consumit alguna vegada en la vida i han seguit consumint en els últims 12 mesos.

3.4 CÀNNABIS

El 38,5% dels joves amb edats compreses entre 14 i 18 anys declara haver consumit cànnabis alguna vegada en la seva vida. Aquest percentatge es redueix al 33,0% quan ens referim al consum en els últims 12 mesos, i al 22,7% quan ens referim al consum en els últims 30 dies. El cànnabis és la droga il·legal que presenta majors prevalences de consum. El consum de cànnabis a les Illes Balears és major que el consum nacional (35,2% alguna vegada, 30,5% en els últims 12 mesos i 20,1% en els últims 30 dies) en els tres indicadors.

A la taula 3.4.1 es poden veure els resultats obtinguts en relació amb consum d'aquesta droga segons sexe i edat.

TAULA 3.4.1 PREVALENCES DEL CONSUM DE CÀNNABIS SEGONS SEXE I EDAT						
	Alguna vegada		Últims 12 mesos		Últims 30 dies	
	Illes Balears	Total nacional	Illes Balears	Total nacional	Illes Balears	Total nacional
Total	38,5	35,2	33,0	30,5	22,7	20,1
Sexe						
Home	41,5	37,8	36,7	33,5	26,9	23,0
Dona	35,2	32,8	29,1	27,5	18,0	17,2
Edat						
14 anys	17,4	16,4	13,3	14,4	8,5	8,5
15 anys	33,2	29,4	29,3	25,8	20,9	16,9
16 anys	43,1	37,8	38,9	33,6	26,0	22,1
17 anys	54,5	48,0	45,6	39,9	32,3	27,3
18 anys	59,2	55,2	46,9	46,9	31,3	31,1

Com es pot observar a la taula anterior, el consum dels homes (41,5% alguna vegada, 36,7% en els últims 12 mesos i 26,9% en els últims 30 dies) és major que el consum de les dones (35,2%, 29,1% i 18,0%, respectivament), com ocorre en el total nacional. Segons l'edat, a mesura que augmenta aquesta, també ho fa el consum dels joves de les Illes Balears. El major increment es produeix en el pas dels 14 als 15 anys per als tres períodes de temps referenciats.

En aquest sentit cal fer una anàlisi de la prevalença en el consum de cànnabis per sexe i edat conjuntament. Aquesta anàlisi queda reflectida a la taula 3.4.2.

TAULA 3.4.2 PREVALENCES DE CONSUM DE CÀNNABIS SEGONS SEXE I EDAT SIMULTÀNIAMENT										
	HOMES					DONES				
	14	15	16	17	18	14	15	16	17	18
Consum alguna vegada	18,7	39,8	43,2	56,9	59,7	16,0	26,6	42,9	52,2	56,8
Consum últims 12 mesos	14,9	37,0	38,5	51,6	48,4	11,7	21,5	39,5	39,3	45,9
Consum últims 30 dies	11,0	26,4	28,3	39,2	32,3	6,2	15,8	23,8	24,4	27,8

En general, fixant-nos en els tres indicadors de prevalença, s'aprecia com el consum de cànnabis està més estès entre els al·lots que entre les al·lotes. Els increments percentuals més acusats en els al·lots es registren en el pas de 14 a 15 anys i dels 16 a 17 anys, mentre que en les al·lotes es registren en el pas de 14 a 15 i dels 15 als 16 anys.

Els estudiants de cicles formatius de grau mitjà i els estudiants de centres públics tenen majors prevalences en els tres indicadors de consum.

D'altra banda, l'edat mitjana d'inici al consum és 14,5 anys, una dècima inferior a l'edat en el total nacional (14,6 anys). Els al·lots de les Illes Balears inicien abans el consum d'aquesta substància (14,4 anys per a ells i 14,6 anys per a elles).

La taula 3.4.3 mostra la continuïtat en el consum de cànnabis, i compara els valors obtinguts pels joves de les Illes Balears amb els observats a l'enquesta nacional.

TAULA 3.4.3 CONTINUÏTAT EN EL CONSUM DE CÀNNABIS SEGONS SEXE						
	VIDA / 12 MESOS		12 MESOS / 30 DIES		VIDA / 30 DIES	
	ILLES BALEARS	TOTAL NACIONAL	ILLES BALEARS	TOTAL NACIONAL	ILLES BALEARS	TOTAL NACIONAL
Total	87,3	87,7	70,1	66,3	60,8	58,0
Sexe						
Home	88,3	90,4	75,8	69,0	66,6	62,3
Dona	85,9	84,7	62,6	63,0	53,3	53,3

Comparant la continuïtat obtinguda a les Illes Balears amb la nacional, veiem que en aquesta comunitat autònoma hi ha menor percentatge de joves que havent consumit alguna vegada en la vida han seguit consumint en els últims 12 mesos, no obstant això, en els altres dos indicadors de continuïtat és major. Tenint en compte el sexe, els al·lots tenen major continuïtat en el consum en els tres indicadors, igual que ocorre en el total nacional.

Finalment, el 12,4% dels joves de les Illes Balears declaren haver consumit cànnabis durant 4 o més dies en els últims 30, aquest percentatge s'eleva al 16,1% en el cas dels al·lots, mentre que en les al·lotes arriba al 8,4%. En concret, els al·lots de 17 anys (28,3%) i les al·lotes de 16 anys (12,8%) són els qui consumeixen més sovint.

3.5 COCAÏNA

A la taula 3.5.1 es mostren les prevalences per al consum de cocaïna per sexe i edat.

El 3,8% dels joves de les Illes Balears de 14 a 18 anys han consumit cocaïna alguna vegada en la seva vida, el 2,6% en els últims 12 mesos i el 1,2% en els últims 30 dies. Comparant aquests resultats amb els obtinguts a nivell nacional, s'observa que el consum de cocaïna (base o pols) dels joves de les Illes Balears és inferior al consum nacional.

TAULA 3.5.1 PREVALENCES DEL CONSUM DE COCAÏNA (base o polvo) SEGONS SEXE I EDAT							
		Alguna vegada		Últims 12 mesos		Últims 30 dies	
		Illes Balears	Total nacional	Illes Balears	Total nacional	Illes Balears	Total nacional
Total		3,8	5,1	2,6	3,6	1,2	2,0
Sexe							
	Home	4,2	6,3	3,3	4,9	1,7	2,7
	Dona	3,2	3,8	1,8	2,4	0,7	1,2
Edat							
	14 anys	1,3	2,0	0,3	1,4	0,3	0,9
	15 anys	2,5	3,8	1,4	2,6	0,6	1,7
	16 anys	3,9	4,9	2,8	3,6	0,7	1,8
	17 anys	5,9	6,6	4,2	4,9	2,4	2,4
	18 anys	9,2	12,5	8,2	8,7	5,1	4,5

Com podem veure a la taula anterior, el consum dels homes és superior al consum de les dones. Segons l'edat, el major increment es produeix en el pas de 14 a 15 anys en el consum alguna vegada en la vida i en els últims 12 mesos, i en el pas de 16 a 17 anys en el consum els últims 30 dies.

Els estudiants de centres públics (4,9% alguna vegada, 3,6% en els últims 12 mesos i 1,6% en els últims 30 dies) tenen major consum que els de centres privats (1,2%, 0,6% i 0,4%, respectivament).

A continuació, les taules 3.5.2 i 3.5.3 presenten les prevalences per al consum de base i cocaïna en pols, per separat.

TAULA 3.5.2 PREVALENCES DEL CONSUM DE COCAÏNA BASE SEGONS SEXE I EDAT						
	Alguna vegada		Últims 12 mesos		Últims 30 dies	
	Illes Balears	Total nacional	Illes Balears	Total nacional	Illes Balears	Total nacional
Total	1,7	2,4	0,8	1,8	0,4	1,0
Sexe						
Home	1,9	3,3	1,0	2,6	0,6	1,6
Dona	1,4	1,6	0,6	1,0	0,1	0,5
Edat						
14 anys	0,9	1,3	0,0	0,9	0,0	0,7
15 anys	2,2	2,3	1,1	1,6	0,6	1,1
16 anys	2,1	2,5	1,2	1,9	0,5	1,0
17 anys	1,7	2,7	1,0	2,0	1,0	1,1
18 anys	0,0	4,4	0,0	3,3	0,0	1,6

TAULA 3.5.3 PREVALENCES DEL CONSUM DE COCAÏNA EN POLS SEGONS SEXE I EDAT						
	Alguna vegada		Últims 12 mesos		Últims 30 dies	
	Illes Balears	Total nacional	Illes Balears	Total nacional	Illes Balears	Total nacional
Total	3,1	4,3	2,2	3,1	1,1	1,6
Sexe						
Home	3,5	5,3	2,8	4,1	1,4	2,3
Dona	2,7	3,3	1,5	2,1	0,7	1,0
Edat						
14 anys	0,9	1,5	0,3	1,2	0,3	0,8
15 anys	1,4	2,9	0,8	2,0	0,6	1,2
16 anys	3,0	4,3	2,3	3,0	0,7	1,5
17 anys	5,2	5,6	3,8	4,2	1,7	2,1
18 anys	9,2	11,7	8,2	8,0	5,1	4,0

Com es pot observar, el consum de cocaïna en pols està més generalitzat que el consum de base. D'altra banda, tant el consum de base com el consum de cocaïna en pols són inferiors a les Illes Balears que en el total nacional. El consum està més generalitzat en els homes, sent major la diferència en el consum de cocaïna en pols.

És interessant l'anàlisi de la taula 3.5.4, en la qual es presenta la prevalença en el consum de cocaïna (base o pols) per sexe i edat conjuntament.

TAULA 3.5.4	PREVALENCES DE CONSUM DE COCAÏNA (base o pols) SEGONS SEXE I EDAT SIMULTÀNIAMENT									
	HOMES					DONES				
	14	15	16	17	18	14	15	16	17	18
Consum alguna vegada	1,9	2,8	4,0	5,9	9,7	0,6	2,3	3,4	5,2	8,3
Consum últims 12 mesos	0,6	2,2	2,2	5,9	9,7	0,0	0,6	3,4	2,2	5,6
Consum últims 30 dies	0,6	1,1	1,3	3,3	4,8	0,0	0,0	0,5	1,5	5,6

En general, per als tres indicadors i per a tots els grups d'edat, les prevalences de consum entre els al·lots són més elevades que les de les al·lotes. Tant en els al·lots com en les al·lotes el consum màxim s'obté als 18 anys.

A continuació, les taules 3.5.5 i 3.5.6 presenten les prevalences per al consum de base i cocaïna en pols, per separat, per sexe i edat simultàniament.

TAULA 3.5.5	PREVALENCES DE CONSUM DE <u>COCAÏNA BASE</u> SEGONS SEXE I EDAT SIMULTÀNIAMENT									
	HOMES					DONES				
	14	15	16	17	18	14	15	16	17	18
Consum alguna vegada	1,9	2,8	2,6	1,3	0,0	0,0	1,7	1,9	2,2	0,0
Consum últims 12 mesos	0,0	2,2	0,9	1,3	0,0	0,0	0,0	1,5	0,7	0,0
Consum últims 30 dies	0,0	1,1	0,9	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0

PREVALENCES DE CONSUM DE COCAÏNA EN POLS SEGONS SEXE I EDAT SIMULTÀNIAMENT										
	HOMES					DONES				
	14	15	16	17	18	14	15	16	17	18
Consum alguna vegada	1,3	1,7	3,5	5,2	9,7	0,6	1,7	2,4	5,2	8,3
Consum últims 12 mesos	0,6	1,1	2,2	5,2	9,7	0,0	0,6	2,4	2,2	5,6
Consum últims 30 dies	0,6	1,1	1,3	2,0	4,8	0,0	0,0	0,5	1,5	5,6

Comparant les edats mitjanes d'inici en el consum d'aquesta substància (base o pols), comprovam que a les Illes Balears i en el total nacional aquesta és igual (15,3 anys). L'edat d'inici de les dones és inferior a la dels homes (15,0 i 15,5 anys, respectivament). Fixant-nos en els dos tipus de cocaïna, els joves inicien abans el consum de base (15,0 anys) que el de cocaïna en pols (15,4 anys). Cal destacar la inexistència de consumidors de cocaïna base de 18 anys.

La taula 3.5.7 mostra la continuïtat en el consum de cocaïna, en comparació dels valors obtinguts en l'enquesta nacional.

CONTINUÏTAT EN EL CONSUM DE COCAÏNA (base o pols) PER SEXE						
	VIDA / 12 MESOS		12 MESOS / 30 DIES		VIDA / 30 DISS	
	ILLES BALEARS	TOTAL NACIONAL	ILLES BALEARS	TOTAL NACIONAL	ILLES BALEARS	TOTAL NACIONAL
Total	76,5	75,1	51,4	53,7	38,3	40,1
Sexe						
Home	83,9	80,9	54,2	55,1	44,8	44,4
Dona	65,0	65,6	45,5	50,7	27,8	33,0

Aquesta continuïtat en el consum és superior a la registrada en el total nacional en el cas d'aquells que havent consumit alguna vegada, ho segueixen fent durant els últims 12 mesos, en la resta d'indicadors la continuïtat és menor que en el total nacional. Un 38,3% dels joves que han consumit cocaïna alguna vegada, continuen fent-lo durant els últims 30 dies. Els homes tenen major continuïtat de consum que les dones, com ocorre en el total nacional.

A continuació podem veure les diferències existents entre la continuïtat en el consum dels dos tipus de cocaïna: base i en pols.

TAULA 3.5.8 CONTINUÏTAT EN EL CONSUM DE COCAÏNA PER SEXE						
	VIDA / 12 MESOS		12 MESOS / 30 DIES		VIDA / 30 DIES	
	COCAÏNA BASE	COCAÏNA POLS	COCAÏNA BASE	COCAÏNA POLS	COCAÏNA BASE	COCAÏNA POLS
Total	55,0	76,2	54,5	53,3	30,0	39,0
Sexe						
Home	58,3	84,0	71,4	52,4	41,7	42,3
Dona	50,0	64,7	25,0	55,6	12,5	33,3

Finalment un 0,5% dels joves de les Illes Balears han consumit durant 4 o més dies cocaïna en l'últim mes, sent els homes, en concret els de 17 anys, els qui consumeixen amb més freqüència i els estudiants de centres públics.

3.6 HEROÏNA

Per a aquesta droga les prevalences són molt petites i per aquesta raó petites diferències poden suposar incrementar el nombre de consumidors en proporcions importants, per aquest motiu la interpretació dels resultats ha d'efectuar-se amb precaució.

L'1,0% dels joves de les Illes Balears declaren haver consumit heroïna alguna vegada en la seva vida, el 0,8% en els últims 12 mesos i el 0,5% en els últims 30 dies. Si comparem aquestes dades amb els resultats nacionals, veiem que a les Illes Balears hi ha major prevalença de consum alguna vegada i els últims 12 mesos, mentre que els últims 30 dies el consum de les Illes Balears és menor que en el total nacional. No obstant això aquestes diferències són molt petites.

A la taula 3.6.1 podem veure els resultats obtinguts en relació amb el consum d'aquesta droga segons sexe i edat.

TAULA 3.6.1 PREVALENCES DEL CONSUM D'HEROÏNA SEGONS SEXE I EDAT						
	Alguna vegada		Últims 12 mesos		Últims 30 dies	
	Illes Balears	Total nacional	Illes Balears	Total nacional	Illes Balears	Total nacional
Total	1,0	0,9	0,8	0,7	0,5	0,6
Sexe						
Home	1,3	1,4	1,2	1,1	0,6	0,8
Dona	0,7	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3
Edat						
14 anys	0,9	1,0	0,3	0,6	0,3	0,5
15 anys	0,8	0,9	0,8	0,7	0,6	0,6
16 anys	0,9	1,0	0,7	0,8	0,0	0,6
17 anys	1,0	0,9	1,0	0,7	0,7	0,6
18 anys	2,0	0,5	2,0	0,6	2,0	0,3

Quant al sexe, hi ha major prevalença de consum entre els al·lots (1,3% alguna vegada, 1,2% en els últims 12 mesos i 0,6% en els últims 30 dies) que entre les al·lotes (0,7%, 0,4% i 0,3%, respectivament). Segons l'edat, els joves de 18 anys són els qui tenen major prevalença de consum en els tres indicadors.

Respecte a la titularitat del centre, el consum alguna vegada en la vida és similar en ambdues categories (1,0%), el consum els últims 12 mesos és major en centres privats (1,0% en privats enfront de 0,7% en públics) i en els últims 30 dies el consum és lleugerament major en públics (0,5% en públics i 0,4% en privats).

D'altra banda, l'edat mitjana d'inici al consum d'heroïna se situa en 12,7 anys, sent aquesta l'edat més baixa d'inici de totes les drogues. Cal destacar la diferència que hi ha entre l'edat obtinguda a les Illes Balears amb l'edat obtinguda en l'enquesta nacional (14,3 anys). Els al·lots tenen una edat d'inici inferior a la de les al·lotes (12,7 anys per a ells i 13,0 anys per a elles).

La taula 3.6.2 mostra les estimacions obtingudes per als índexs de continuïtat.

TAULA 3.6.2 CONTINUÏTAT EN EL CONSUM D'HEROÏNA PER SEXE						
	VIDA / 12 MESOS		12 MESOS / 30 DIES		VIDA / 30 DIES	
	ILLES BALEARS	TOTAL NACIONAL	ILLES BALEARS	TOTAL NACIONAL	ILLES BALEARS	TOTAL NACIONAL
Total	85,7	84,7	58,3	78,3	50,0	65,6
Sexe						
Home	90,0	84,5	55,6	80,4	50,0	67,6
Dona	75,0	85,5	66,7	72,2	50,0	59,7

Veiem que a les Illes Balears el percentatge de joves que havent consumit alguna vegada, han continuat consumint en els últims 12 mesos és major que en el nacional. No obstant això, el percentatge d'aquells joves que havent consumit els últims 12 mesos han continuat consumint en els últims 30 dies, i els qui havent consumit alguna vegada ho han fet els últims 30 dies és inferior al resultat obtingut en l'enquesta nacional.

Pel que fa a la freqüència de consum, el 0,5% dels joves de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears han consumit aquesta substància en els últims 30 dies, sent principalment al·lots.

3.7 SPEED I AMFETAMINES

Els resultats per a aquesta substància poden veure's a la taula 3.7.1. El 3,9% dels joves de 14 a 18 anys ha consumit alguna vegada, el 3,0% en els últims dotze mesos, i el 0,8% en els últims trenta dies. En general, el consum de *speed* o amfetamines és major a les Illes Balears que en el total nacional, encara que la prevalença és lleugerament inferior en el consum en els últims 30 dies.

TAULA 3.7.1 PREVALENCES DEL CONSUM SPEED O AMFETAMINES SEGONS SEXE I EDAT						
	Alguna vegada		Últims 12 mesos		Últims 30 dies	
	Illes Balears	Total nacional	Illes Balears	Total nacional	Illes Balears	Total nacional
Total	3,9	3,6	3,0	2,5	0,8	1,2
Sexe						
Home	4,1	4,5	3,2	3,2	0,9	1,5
Dona	3,6	2,7	2,8	1,8	0,7	0,8
Edat						
14 anys	0,0	1,1	0,0	0,8	0,0	0,5
15 anys	2,2	2,0	1,7	1,5	0,6	0,8
16 anys	4,2	3,9	3,2	2,6	0,5	1,1
17 anys	8,7	5,4	6,3	4,0	2,4	1,6
18 anys	7,1	8,7	7,1	5,5	2,0	2,8

Com podem observar, igual que en el total nacional, les prevalences de consum són superiors en els al·lots que en les al·lotes. Per edats, les prevalences més altes en el consum alguna vegada i en els últims 30 dies corresponen als joves amb 17 anys i en el consum en els últims 12 mesos als de 18 anys. El major increment de consum es dona en el pas de 16 a 17 anys. Cal destacar que no existeix consum en els joves de 14 anys.

A la taula 3.7.2 es presenten les prevalences de consum de *speed* o amfetamines per sexe i edat conjuntament.

TAULA 3.7.2 PREVALENCES DE CONSUM DE SPEED O AMFETAMINES SEGONS SEXE I EDAT SIMULTÀNIAMENT										
	HOMES					DONES				
	14	15	16	17	18	14	15	16	17	18
Consum alguna vegada	0,0	2,2	4,4	8,5	8,1	0,0	2,3	3,9	8,9	5,6
Consum últims 12 mesos	0,0	1,7	3,5	5,9	8,1	0,0	1,7	2,9	6,7	5,6
Consum últims 30 dies	0,0	0,6	0,9	2,0	3,2	0,0	0,6	0,0	3,0	0,0

Com es pot apreciar, les prevalences en el consum d'aquesta substància és igual entre al·lots i al·lotes de 14 i 15 anys, és superior en al·lots als 16 i 18 anys, i superior en les al·lotes de 17 anys. Cal destacar que no hi ha cap al·lot ni al·lota que consumeixi *speed* o amfetamines als 14 anys i que tampoc hi ha al·lotes de 16 i 18 anys que hagin consumit durant els últims 30 dies.

Els estudiants de centres públics són els qui tenen major prevalença de consum (4,9% alguna vegada, 3,8% en els últims 12 mesos i 1,1% en els últims 30 dies, enfront de l'1,7%, 1,3% i 0,2%, respectivament, en els centres privats).

Quant a l'edat mitjana d'inici al consum, aquesta se situa en 15,4 anys, tant per a al·lotes com per a al·lots. Aquesta edat és igual a l'obtinguda en l'enquesta nacional.

Finalment, el 0,1% dels estudiants, en els últims 30 dies han consumit 20 dies o més aquesta droga, sent totes elles dones, estudiantes d'ESO i de centres públics.

3.8 AL·LUCINÒGENS

A la taula 3.8.1 es presenten els resultats obtinguts per a les prevalences en el consum d'aquesta substància segons sexe i edat.

Les prevalences de consum d'al·lucinògens són del 5,3% per al consum alguna vegada, del 2,6% per al consum en els últims 12 mesos i del 0,7% per al consum en els últims 30 dies. Pel que fa al total nacional, la prevalença de consum alguna vegada en la vida és superior, no obstant això en els últims 12 mesos i en els últims 30 dies el consum és menor.

Les prevalences de consum d'al·lucinògens són del 5,3% per al consum alguna vegada, del 2,6% per al consum en els últims 12 mesos i del 0,7% per al consum en els últims 30 dies. Respecte al total nacional, la prevalença de consum alguna vegada en la vida és superior, no obstant això en els últims 12 mesos i en els últims 30 dies el consum és menor.

TAULA 3.8.1 PREVALENCES DEL CONSUM D'AL·LUCINÒGENS SEGONS SEXE I EDAT						
	Alguna vegada		Últims 12 mesos		Últims 30 dies	
	Illes Balears	Total nacional	Illes Balears	Total nacional	Illes Balears	Total nacional
Total	5,3	4,1	2,6	2,7	0,7	1,2
Sexe						
Home	6,3	5,6	3,5	3,9	1,0	1,7
Dona	4,2	2,6	1,7	1,7	0,4	0,7
Edat						
14 anys	0,3	2,0	0,3	1,2	0,3	0,9
15 anys	3,6	2,9	1,7	2,0	0,8	0,9
16 anys	5,6	3,9	3,2	2,8	0,0	1,2
17 anys	11,1	5,7	3,8	4,0	0,7	1,5
18 anys	9,2	8,9	6,1	5,0	5,1	1,8

El consum dels homes és major que el de les dones, com ocorre en el total nacional. Segons l'edat, veiem que en general la prevalença de consum augmenta amb aquesta. El major increment de consum es produeix en el pas dels 14 als 15 anys, excepte per al cas dels últims 30 dies, en què es dona en el pas dels 17 als 18 anys. La major prevalença per a alguna vegada en la vida es dona als 17 anys, mentre que en els últims 12 mesos i els últims 30 dies, es produeix als 18 anys.

A la taula 3.8.2 analitzem la prevalença el consum per sexe i edat conjuntament. Podem observar que, en general, el consum dels al·lots és superior al de les al·lotes. Cap destacar que en els últims 30 dies els consumidors són els homes de 15 i 18 anys i les dones de 14 i 17 anys.

TAULA 3.8.2	PREVALENCES DE CONSUM D'AL·LUCINÒGENS SEGONS SEXE I EDAT SIMULTÀNIAMENT									
	HOMES					DONES				
	14	15	16	17	18	14	15	16	17	18
Consum alguna vegada	0,6	5,0	5,8	13,1	11,3	0,6	2,3	5,3	9,6	5,6
Consum últims 12 mesos	0,0	2,8	3,5	5,9	8,1	0,6	1,1	2,9	1,5	2,8
Consum últims 30 dies	0,0	1,7	0,0	0,0	8,1	0,6	0,0	0,0	1,5	0,0

Els estudiants de centres públics tenen majors prevalences de consum (5,9% alguna vegada, 2,8% en els últims 12 mesos i 0,8% en els últims 30 dies) que els de centres privats (4,0%, 2,1% i 0,6%, respectivament).

D'altra banda, l'edat mitjana d'inici al consum d'aquesta substància dels joves de les Illes Balears se situa en 15,5 anys, lleugerament superior a l'obtinguda en l'enquesta nacional (15,4 anys) i la major edat d'inici de totes les substàncies. L'edat mitjana d'inici és menor en les al·lotes (15,4 anys, enfront dels 15,6 anys dels al·lots).

El 14,7% dels joves que han consumit alguna vegada al·lucinògens segueixen consumint en els últims 30 dies, sent major la continuïtat en els homes. Els valors a les Illes Balears són notablement inferiors als registrats en el total nacional. A la taula 3.8.3 podem observar aquests resultats.

TAULA 3.8.3	CONTINUÏTAT EN EL CONSUM D'AL·LUCINÒGENS PER SEXE					
	VIDA / 12 MESOS		12 MESOS / 30 DIES		VIDA / 30 DIES	
	ILLES BALEARS	TOTAL NACIONAL	ILLES BALEARS	TOTAL NACIONAL	ILLES BALEARS	TOTAL NACIONAL
Total	48,7	69,3	29,7	43,2	14,7	29,7
Sexe						
Home	54,3	71,2	30,8	43,2	17,4	30,7
Dona	40,0	65,3	27,3	43,1	10,3	27,7

Finalment, quant a la freqüència de consum, el 0,1% dels joves van consumir al·lucinògens en els últims 30 dies durant 20 dies o més, sent totes dones i alumnes de centres públics.

3.9 SUBSTÀNCIES VOLÀTILS

La prevalença de consum de substàncies volàtils alguna vegada és del 3,1%, passant a l'1,7% en el consum en els últims 12 mesos i al 0,9% en els últims 30 dies. Aquestes prevalences són superiors a les obtingudes en l'enquesta nacional, excepte en els últims 30 dies en què ambdues prevalences són iguals. A la taula 3.9.1 podem observar aquests resultats.

TAULA 3.9.1 PREVALENCES DEL CONSUM DE SUBSTÀNCIES VOLÀTILS SEGONS SEXE I EDAT						
	Alguna vegada		Últims 12 mesos		Últims 30 dies	
	Illes Balears	Total nacional	Illes Balears	Total nacional	Illes Balears	Total nacional
Total	3,1	2,7	1,7	1,6	0,9	0,9
Sexe						
Home	4,4	3,6	2,6	2,3	1,3	1,4
Dona	1,8	1,8	0,8	1,0	0,4	0,5
Edat						
14 anys	0,9	1,8	0,3	1,1	0,3	0,7
15 anys	3,1	2,2	2,2	1,5	1,7	0,8
16 anys	3,9	2,4	1,6	1,4	0,5	1,0
17 anys	4,9	3,7	3,1	2,3	1,4	1,2
18 anys	2,0	4,9	1,0	2,4	1,0	1,1

Com podem observar a la taula anterior el consum dels homes de les Illes Balears és major que el de les dones, com ocorre en l'enquesta nacional. Respecte a l'edat, el major increment de consum es dona en el pas dels 14 als 15 anys. Encara que no s'observa una relació clara entre augment de prevalença i augment d'edat, als 18 anys el consum disminueix pel que fa als 17 en els tres indicadors.

És interessant observar la distribució conjunta per sexe i edat de les prevalences de consum d'aquesta substància. Aquestes dades estan recollides a la taula 3.9.2.

TAULA 3.9.2		PREVALENCES DE CONSUM DE SUBSTÀNCIES VOLÀTILS SEGONS SEXE I EDAT SIMULTÀNIAMENT								
	HOMES					DONES				
	14	15	16	17	18	14	15	16	17	18
Consum alguna vegada	0,6	4,4	4,9	7,2	3,2	0,6	1,1	2,9	2,2	0,0
Consum últims 12 mesos	0,0	3,9	2,2	4,6	1,6	0,6	1,1	1,0	1,5	0,0
Consum últims 30 dies	0,0	2,8	0,9	2,0	1,6	0,6	0,6	0,0	0,7	0,0

El consum dels homes és major que el de les dones excepte als 14 anys en què no hi ha homes que hagin consumit els últims 12 mesos ni els últims 30 dies. Les majors prevalences es donen als 17 anys, excepte per als al·lots els últims 30 dies, per als quals es produeix als 15 anys, i en les al·lotes alguna vegada en la vida, en què el màxim es produeix als 16 anys. En el cas dels al·lots, la prevalença disminueix als 18 respecte als 17 anys i en el cas de les al·lotes, el consum desapareix als 18 anys.

Segons el tipus d'ensenyament, les majors prevalences en els tres indicadors es donen en els estudiants de cicles formatius de grau mitjà. Segons titularitat, els estudiants de centres públics tenen prevalences superiors (3,5% alguna vegada, 2,1% en els últims 12 mesos i 0,9% en els últims 30 dies) als de centres privats (2,5%, 1,0% i 0,8%, respectivament).

Respecte a l'edat mitjana d'inici al consum, a les Illes Balears aquesta se situa en 13,4 anys, quatre dècimes menys que l'edat obtinguda en l'enquesta nacional. Aquesta edat és menor en els al·lots que en les al·lotes (13,1 i 14,3 anys, respectivament).

Per altra part, la continuïtat en el consum de substàncies volàtils apareix representada a la taula 3.9.3.

TAULA 3.9.3		CONTINUÏTAT EN EL CONSUM DE SUBSTÀNCIES VOLÀTILS PER SEXE				
	VIDA / 12 MESOS		12 MESOS / 30 DIES		VIDA / 30 DIES	
	ILLES BALEARS	TOTAL NACIONAL	ILLES BALEARS	TOTAL NACIONAL	ILLES BALEARS	TOTAL NACIONAL
Total	59,1	62,1	52,0	58,8	29,5	35,7
Sexe						
Home	62,5	66,3	50,0	61,4	31,3	40,2
Dona	50,0	54,0	60,0	52,7	25,0	26,9

El 59,1% dels joves que han consumit alguna vegada substàncies volàtils, continua consumint en els últims 12 mesos. Aquesta continuïtat passa al 52,0% en els joves que havent consumit en els últims 12 mesos continuen consumint en els últims 30 dies, i al 29,5% dels joves que havent consumit alguna vegada en la vida continuen consumint en els últims 30 dies. La continuïtat de consum dels joves de les Illes Balears és menor que la del total nacional, i en els homes són més elevades que en les dones, excepte en el cas dels joves que havent consumit els últims 12 mesos han consumit els últims 30 dies.

En resum, un 0,1% dels joves de les Illes Balears van consumir substàncies volàtils amb una freqüència de 20 dies o més en els últims 30 dies, no havent diferència entre homes i dones, però sent la major part estudiants d'ESO i de centres públics. Un 7,7% dels al·lots de 18 anys ha consumit amb aquesta freqüència.

3.10 ÈXTASI I ALTRES DROGUES DE DISSENY

El 2,1% dels joves de les Illes Balears entre 14 i 18 anys ha consumit alguna vegada en la seva vida èxtasi, aquest percentatge disminueix a l'1,3% en el consum en els últims 12 mesos i al 0,5% en els últims 30 dies. Comparant aquestes xifres amb les obtingudes en l'enquesta nacional, veiem que a les Illes Balears el consum és més baix. A la taula 3.10.1 apareixen aquests resultats.

TAULA 3.10.1 PREVALENCES DEL CONSUM D'ÈXTASI SEGONS SEXE I EDAT						
	Alguna vegada		Últims 12 mesos		Últims 30 dies	
	Illes Balears	Total nacional	Illes Balears	Total nacional	Illes Balears	Total nacional
Total	2,1	2,7	1,3	1,9	0,5	1,1
Sexe						
Home	2,2	3,5	1,4	2,6	0,6	1,5
Dona	2,0	2,0	1,3	1,3	0,3	0,6
Edat						
14 anys	0,9	1,3	0,6	0,9	0,3	0,6
15 anys	1,4	2,1	0,8	1,5	0,3	1,0
16 anys	1,9	2,6	1,2	1,7	0,0	0,9
17 anys	3,8	3,6	2,4	2,7	1,4	1,4
18 anys	4,0	5,8	3,0	4,4	2,0	1,8

Com podem observar, els homes de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears tenen major prevalença de consum, com ocorre en el total nacional. S'observa un augment del consum pel que fa a l'edat, així el consum és notablement superior en els joves de 18 anys respecte dels de 14. El major increment de consum es dona en el pas dels 16 als 17 anys, excepte per als últims 30 dies, en què es produeix en el pas de 17 a 18 anys.

A la taula 3.10.2 apareixen les prevalences del consum de GHB en funció del sexe i l'edat. Com es pot observar, en general, la prevalença de consum de GHB és inferior a l'obtinguda per a l'èxtasi.

TAULA 3.10.2 PREVALENCES DEL CONSUM DE GHB SEGONS SEXE I EDAT						
	Alguna vegada		Últims 12 mesos		Últims 30 dies	
	Illes Balears	Total nacional	Illes Balears	Total nacional	Illes Balears	Total nacional
Total	1,5	1,1	0,7	0,8	0,3	0,5
Sexe						
Home	1,7	1,6	0,6	1,2	0,3	0,8
Dona	1,3	0,7	0,7	0,4	0,3	0,3
Edat						
14 anys	0,6	0,9	0,3	0,6	0,0	0,5
15 anys	1,4	0,9	0,6	0,7	0,6	0,5
16 anys	1,9	1,2	0,9	0,9	0,0	0,6
17 anys	1,7	1,1	1,4	0,8	0,7	0,5
18 anys	2,0	2,0	0,0	1,5	0,0	0,6

És interessant analitzar les prevalences de consum d'èxtasi dels joves de les Illes Balears per sexe i edat simultàniament. Aquests resultats apareixen a la taula 3.10.3.

TAULA 3.10.3 PREVALENCES DE CONSUM D'ÈXTASI SEGONS SEXE I EDAT SIMULTÀNIAMENT										
	HOMES					DONES				
	14	15	16	17	18	14	15	16	17	18
Consum alguna vegada	0,6	2,2	1,3	3,9	4,8	1,9	0,6	2,4	3,7	2,8
Consum últims 12 mesos	0,6	1,1	0,9	2,6	4,8	0,6	0,6	1,9	2,2	0,0
Consum últims 30 dies	0,6	0,6	0,0	1,3	3,2	0,0	0,0	0,0	1,5	0,0

Observem que el consum d'èxtasi dels homes és major per a qualsevol grup d'edat, amb l'excepció del grup de 16 anys. En general s'aprecia un augment de la prevalença amb l'edat: els al·lots obtenen el màxim als 18 anys i les al·lotes als 17. Destaca el fet que els últims 30 dies només consumeixen dones de 17 anys, mentre que en el cas dels al·lots consumeixen tots excepte els de 16 anys.

A la taula 3.10.4 apareixen els mateixos resultats que a la taula anterior, però referits al consum de GHB.

TAULA 3.10.4 PREVALENCES DE CONSUM DE GHB SEGONS SEXE I EDAT SIMULTÀNIAMENT										
	HOMES					DONES				
	14	15	16	17	18	14	15	16	17	18
Consum alguna vegada	0,6	1,7	2,2	2,0	1,6	0,6	1,1	1,5	1,5	2,8
Consum últims 12 mesos	0,0	0,6	0,9	2,0	0,0	0,6	0,6	1,0	0,7	0,0
Consum últims 30 dies	0,0	0,6	0,0	0,7	0,0	0,0	0,6	0,0	0,7	0,0

Com es pot observar, els homes tenen major prevalença en el consum de GHB, igual que en el consum d'èxtasi. En els últims 12 mesos i els últims 30 dies no hi ha joves de 18 anys que consumeixin aquesta substància.

Respecte al tipus d'ensenyament, els estudiants de cicles formatius de grau mitjà són els qui tenen major prevalença de consum alguna vegada d'èxtasi i GHB (5,2% i 3,5%, respectivament).

Per altra part, l'edat mitjana d'inici al consum d'èxtasi se situa en els 15,0 anys, inferior a l'obtinguda en l'enquesta nacional (15,2 anys). Respecte al consum de GHB, l'edat mitjana d'inici és de 15,0 anys, igual a l'obtinguda en l'enquesta nacional. Tant en el consum d'èxtasi com de GHB, l'edat d'inici al consum dels homes (14,6 anys i 14,7 anys, respectivament) és inferior a la de les dones (15,5 i 15,4 anys, respectivament).

A les taules 3.10.5 i 3.10.6 es presenten les continuïtats per al consum d'èxtasi i GHB per sexe.

TAULA 3.10.5 CONTINUÏTAT EN EL CONSUM D'ÈXTASI PER SEXE						
	VIDA / 12 MESOS		12 MESOS / 30 DIES		VIDA / 30 DIES	
	ILLES BALEARS	TOTAL NACIONAL	ILLES BALEARS	TOTAL NACIONAL	ILLES BALEARS	TOTAL NACIONAL
Total	66,7	73,6	36,8	56,5	24,1	41,4
Sexe						
Home	68,8	77,0	45,5	61,7	31,3	47,5
Dona	64,3	67,8	25,0	46,3	15,4	31,2

TAULA 3.10.6 CONTINUÏTAT EN EL CONSUM DE GHB PER SEXE						
	VIDA / 12 MESOS		12 MESOS / 30 DIES		VIDA / 30 DIES	
	ILLES BALEARS	TOTAL NACIONAL	ILLES BALEARS	TOTAL NACIONAL	ILLES BALEARS	TOTAL NACIONAL
Total	47,6	77,5	40,0	63,2	19,0	48,9
Sexe						
Home	38,5	80,2	40,0	65,7	15,4	52,7
Dona	62,5	71,0	40,0	56,7	25,0	39,8

El percentatge d'aquells joves de les Illes Balears que havent consumit alguna vegada continuen consumint en els últims 30 dies és inferior al total nacional, tant en el consum d'èxtasi com de GHB. Tenint en compte el sexe, la continuïtat de consum d'èxtasi és major en els homes, mentre que en el consum de GHB és major en les dones.

En resum, un 0,1% dels joves de les Illes Balears van consumir èxtasi amb una freqüència de 20 dies o més en els últims 30 dies, sent majoritari el consum entre els homes, els estudiants d'ESO i els alumnes de centres públics. En el cas del GHB, el 0,1% dels joves de les Illes Balears han consumit aquesta substància 20 dies o més en l'últim mes, sent majoritari el consum entre les dones, els estudiants d'ESO i els alumnes de centres públics.

3.11 POLICONSUM

A les taules 3.11.1, 3.11.2 i 3.11.3 es mostren les relacions entre els consums (alguna vegada en la vida, últims 12 mesos i últims 30 dies) de diferents substàncies analitzades en aquest informe.

Per a poder llegir bé les dades de les taules, en qualsevol dels tres indicadors, hem de fer-ho per files. Per exemple, per a veure quin és el consum conjunt de tabac i alcohol alguna vegada en la vida, obtenim que el 97,8% dels qui han consumit tabac en aquest període de temps també han ingerit alcohol.

A través d'una anàlisi purament descriptiva, hem ressaltat les relacions de consum que superen el 50% en color or. Les caselles de la diagonal, amb el percentatge lògic del 100%, han estat marcades en verd.

A les taules següents observam que el consum de qualsevol de les substàncies estudiades duu aparellat el consum d'alcohol, cànnabis i tabac com substàncies principals. Cal destacar que tots els joves que han consumit alguna vegada *speed* i heroïna, també han consumit alcohol.

TAULA 3.11.1	RELACIÓ DE CONSUM DE LES DIFERENTS SUBSTÀNCIES ALGUNA VEGADA EN LA VIDA (% de consumidors de la substància [fila] que també consumeixen la substància [columna])													
	Tabac	Alcohol	Haixix	Èxtasi	Al·lucinògens	Speed	Coca base	Coca pols	Coca (B/P)	Heroïna	Subst. volàtils	Ghb	Tranq.	Tranq. sense r
Tabac	100,0	97,8	76,3	4,4	12,0	7,7	2,6	6,5	7,5	2,1	5,3	2,8	27,6	14,6
Alcohol	50,6	100,0	47,9	2,5	6,6	4,9	2,1	3,8	4,6	1,2	3,8	1,8	23,3	13,3
Haixix	81,4	99,1	100,0	5,2	13,3	9,8	4,1	7,8	9,5	2,4	6,8	3,4	26,6	14,7
Èxtasi	89,2	96,7	96,7	100,0	63,9	61,8	37,0	55,9	70,1	17,4	40,8	47,2	48,0	43,2
Al·lucinògens	92,5	99,1	95,3	24,0	100,0	37,3	14,1	28,9	34,4	5,5	24,6	13,2	33,5	26,0
Speed	81,6	100,0	98,2	33,9	52,6	100,0	18,6	50,8	53,6	12,0	25,8	18,2	31,9	26,2
Coca base	66,0	97,3	97,2	46,2	44,7	41,0	100,0	60,7	100,0	19,4	33,9	37,5	45,0	33,0
Coca pols	86,2	98,5	98,5	37,4	50,5	63,8	34,8	100,0	100,0	13,9	21,3	22,3	40,5	32,3
Coca (B/P)	83,1	98,8	98,8	38,5	48,6	54,2	46,8	82,3	100,0	13,2	22,8	24,3	40,6	31,4
Heroïna	92,6	100,0	92,9	36,4	29,6	47,1	33,4	44,6	51,7	100,0	22,8	25,0	34,4	25,0
S. volàtils	71,0	97,1	83,8	28,0	42,1	32,1	18,7	20,9	28,0	7,2	100,0	15,0	51,5	36,9
Ghb	78,7	95,5	90,5	68,7	49,4	49,7	43,9	47,7	63,0	17,4	32,9	100,0	51,2	46,7
Tranquil.	53,5	88,4	48,9	4,7	8,6	5,9	3,7	5,9	7,2	1,5	7,8	3,7	100,0	56,5
Tranq. sense r	51,4	90,7	48,9	7,7	11,9	8,8	4,8	8,6	10,2	2,1	9,9	6,0	100,0	100,0

TAULA 3.11.2	RELACIÓ DE CONSUM DE LES DIFERENTS SUBSTÀNCIES <i>ELS ÚLTIMS 12 MESOS</i> (% de consumidors de la substància [fila] que també consumeixen la substància [columna])													
	Tabac	Alcohol	Haixix	Èxtasi	Al·lucinògens	Speed	Coca base	Coca pols	Coca (B/P)	Heroïna	Subst. volàtils	Ghb	Tranq.	Tranq. sense r.
Tabac	100,0	97,2	72,1	3,1	6,5	7,0	1,8	5,1	6,1	2,0	3,2	1,3	17,5	9,8
Alcohol	45,6	100,0	43,5	1,7	3,4	4,1	1,0	2,8	3,4	0,9	2,2	0,7	15,0	7,8
Haixix	76,6	99,1	100,0	3,9	7,1	8,4	2,5	6,5	7,8	2,2	4,2	1,6	16,9	9,2
Èxtasi	81,8	94,7	95,0	100,0	57,1	72,7	32,7	53,0	68,8	16,9	31,5	29,4	37,3	32,3
Al·lucinògens	90,0	100,0	90,2	29,8	100,0	44,6	11,7	34,0	36,7	8,8	21,8	9,6	26,4	15,9
Speed	82,5	100,0	91,9	33,6	38,1	100,0	10,4	40,7	44,0	13,3	17,2	8,1	15,1	12,8
Coca base	85,1	100,0	100,0	51,5	34,8	34,8	100,0	48,5	100,0	21,9	35,6	48,0	43,7	41,3
Coca pols	82,4	100,0	96,8	31,0	40,7	54,3	19,2	100,0	100,0	12,9	18,1	11,0	18,9	18,5
Coca (B/P)	84,8	100,0	97,4	33,8	36,6	48,2	32,9	83,9	100,0	13,4	19,5	17,6	23,7	23,3
Heroïna	91,1	100,0	91,1	28,7	28,7	50,7	24,3	38,6	47,6	100,0	28,7	9,1	31,8	22,9
S. volàtils	63,7	93,2	76,8	23,7	31,4	29,0	17,6	23,1	29,6	12,7	100,0	6,5	37,7	24,0
Ghb	69,4	88,8	79,8	56,9	36,3	36,0	59,0	36,3	69,4	10,1	16,9	100,0	41,0	31,0
Tranquil·litz.	49,0	88,7	44,6	4,0	5,4	3,6	2,7	3,3	4,9	2,0	5,4	2,2	100,0	54,9
Tranq. sense r	51,7	88,2	44,4	6,4	6,1	5,7	5,1	6,1	9,2	2,7	6,3	3,1	100,0	100,0

TAULA 3.11.3	RELACIÓ DE CONSUM DE LES DIFERENTS SUBSTÀNCIES <i>ELS ÚLTIMS 30 DIES</i> (% de consumidors de la substància [fila] que també consumeixen la substància [columna])													
	Tabac	Alcohol	Haixix	Èxtasi	Al·lucinògens	Speed	Coca base	Coca pols	Coca (B/P)	Heroïna	Subst. volàtils	Ghb	Tranq.	Tranq. sense r.
Tabac	100,0	87,4	64,4	1,7	2,6	2,3	1,3	3,5	4,1	1,6	1,7	0,4	8,5	5,1
Alcohol	42,0	100,0	36,6	0,8	1,2	1,3	0,6	1,9	2,1	0,5	1,1	0,1	7,1	4,0
Haixix	78,9	92,3	100,0	2,0	2,9	3,1	2,0	4,1	4,8	1,8	1,8	0,5	6,6	2,9
Èxtasi	100,0	100,0	100,0	100,0	68,8	47,0	25,7	89,7	89,7	32,6	54,4	15,3	32,6	25,7
Al·lucinògens	100,0	100,0	93,4	45,3	100,0	30,9	16,3	51,8	51,8	21,5	36,8	9,7	30,6	16,3
Speed	78,9	91,0	91,3	27,8	27,8	100,0	31,0	37,2	40,9	40,4	19,3	17,4	13,8	8,7
Coca base	84,6	87,7	100,0	25,8	25,8	50,0	100,0	65,4	100,0	25,8	51,6	25,8	30,8	30,8
Coca pols	93,7	100,0	87,1	37,1	37,4	27,1	26,9	100,0	100,0	17,0	26,9	6,3	12,7	12,7
Coca (B/P)	94,5	96,0	88,7	32,5	32,3	23,8	36,0	87,5	100,0	14,8	27,3	9,3	11,1	11,1
Heroïna	100,0	79,7	100,0	35,6	35,6	74,6	28,3	45,2	45,2	100,0	35,6	16,9	25,4	16,9
S. volàtils	57,3	78,7	49,3	30,9	31,7	18,5	27,9	35,3	40,9	18,5	100,0	13,9	50,0	38,9
Ghb	45,1	36,9	45,1	27,0	27,0	53,9	45,1	27,0	45,1	27,0	45,1	100,0	54,9	54,9
Tranquil·litz.	41,2	69,3	25,3	2,7	3,9	1,9	2,3	2,3	2,3	1,9	7,4	2,4	100,0	58,6
Tranq. sense r	45,2	71,4	19,3	3,4	3,4	2,0	4,0	4,1	4,1	2,0	9,6	4,1	100,0	100,0

L'alcohol, el tabac i el cànnabis semblen estar relacionats amb la majoria de les substàncies, ja que, en general, el consum d'aquestes implica el consum d'aquelles. S'observen relacions notables entre l'èxtasi i la cocaïna, igual que entre el consum de substàncies volàtils i GHB i el consum de tranquil·litzants.

4.- OPINIONS SOBRE EL CONSUM DE DROGUES

4.1 RISC PERCEBUT DAVANT DIVERSES CONDUCTES DE CONSUM

El risc percebut s'ha mesurat a través de la percepció dels escolars dels possibles problemes de salut o de qualsevol altre tipus, associats al consum de diferents substàncies segons la freqüència de consum. A la taula 4.1.1 es recull la proporció d'estudiants que pensa que una determinada conducta pot tenir bastants o molts problemes.

Tant per al consum esporàdic com per al consum habitual de qualsevol substància il·legal, els joves de les Illes Balears associen un alt risc, encara que el cànnabis i els tranquil·litzants són les dues substàncies percebudes com menys perilloses. Les drogues que menys problemes semblen implicar, quan ens referim al consum habitual, són l'alcohol, els tranquil·litzants, el cànnabis i el tabac. En general, el consum habitual s'associa a majors problemes que el consum esporàdic. En l'enquesta nacional s'obtenen uns resultats semblants.

TAULA 4.1.1	RISC PERCEBUT DAVANT EL CONSUM DE DROGUES (proporció d'estudiants que pensa que aquesta conducta pot causar-li bastants o molts problemes)			
	CONSUMIR ALGUNA VEGADA		CONSUMIR HABITUALMENT	
	Illes Balears	Total nacional	Illes Balears	Total nacional
Tabac *	32,1	32,5	88,3	88,8
Alcohol (5 o 6 canyes/copos el cap de setm.)	-	-	50,2	47,2
Alcohol (1 o 2 canyes/copos cada dia)	-	-	62,1	57,9
Cànnabis	52,5	54,8	87,9	88,3
Tranquil·litzants	42,6	45,5	84,7	86,6
GHB	88,6	86,1	96,9	96,1
Èxtasi	87,6	85,0	97,0	96,1
Speed	87,9	85,1	96,7	96,0
Al·lucinògens	86,8	84,8	96,8	95,9
Cocaïna (base)	87,6	86,0	96,5	95,9
Cocaïna (pols)	85,0	81,4	96,6	96,0
Heroïna	89,2	86,8	97,0	96,2
Injectar-se droga	90,9	88,9	97,0	96,3

* Per al consum habitual, la quantitat de referència és d'un paquet diari.

Pel que fa al sexe, resulta curiós que les dones de les Illes Balears associïn un major risc al consum habitual de totes les drogues, mentre que si parlem de consum esporàdic de tranquil·litzants, GHB, èxtasi, *speed*, cocaïna en pols, heroïna i de les drogues injectades, són els homes els tenen major percepció de risc. Segons l'edat no s'observen diferències en l'apreciació de problemes quan es consumeixen habitualment les substàncies esmentades.

4.2 DISPONIBILITAT PERCEBUDA

L'accessibilitat a les diferents substàncies incloses en l'enquesta s'analitza a través de la dificultat percebuda pels escolars per a aconseguir-les en el cas de voler-ho fer. A la taula 4.2.1 figura la proporció d'estudiants que diuen que els resulta fàcil o molt fàcil l'accés a aquestes.

TAULA 4.2.1	DISPONIBILITAT PERCEBUDA DE DIFERENTS SUBSTÀNCIES (proporció d'estudiants que pensen que seria relativament fàcil o molt fàcil aconseguir cada substància)	
	Illes Balears	Total nacional
Alcohol	89,4	90,8
Tranquil·litzants	55,5	55,6
Cànnabis	61,4	63,6
Cocaïna en pols	26,4	32,7
Heroïna	18,9	23,2
Speed o amfetamines	23,4	28,1
Èxtasi	20,7	26,6
Al·lucinògens	25,2	28,6

Com també succeeix en l'enquesta nacional, l'alcohol i el cànnabis són les substàncies més accessibles pels joves de les Illes Balears, sent els tranquil·litzants la tercera substància més fàcil d'aconseguir. Comparant les dades obtingudes a les Illes Balears i en l'enquesta nacional, observam que les disponibilitats de les diferents substàncies percebudes pels alumnes són semblants, encara que una mica inferiors.

Si analitzem la disponibilitat per sexe, per a les dones resulta més fàcil aconseguir tabac, alcohol i tranquil·litzants. Respecte a la disponibilitat per edat, la facilitat per a aconseguir les substàncies augmenta amb aquesta.

5.- INFORMACIÓ REBUDA SOBRE EL CONSUM DE DROGUES

Quan es pregunta als joves si se senten informats en relació amb el consum de drogues i els efectes i problemes associats, un 44,5% declara que se sent perfectament informat, un 41,1% se sent suficientment informat, un 11,8% només a mig fer i un 2,6% se sent malament informat. A les Illes Balears s'observa una percepció de la informació rebuda molt semblant a la de la resta del territori nacional. Aquestes xifres estan representades a la taula 5.1.

TAULA 5.1	INFORMACIÓ REBUDA SOBRE EL CONSUM DE DROGUES	
	Illes Balears	Total nacional
Perfectament informat	44,5	46,1
Suficientment informat	41,1	39,6
Informat a mitges	11,8	11,5
Mal informat	2,6	2,9

Respecte al sexe, el major percentatge dels joves que declaren estar perfectament informats són homes (49,8% enfront del 38,8% d'elles) i alhora, el major percentatge dels qui declaren estar mal informats també són homes (3,2% enfront del 1,9% d'elles). Si ens fixem en la variable edat, el 49,3% dels joves de 16 anys declaren estar perfectament informats, mentre que els de 15 anys són un 41,4%. Respecte als centres educatius en els quals estan matriculats els alumnes, els de titularitat pública diuen estar millor informats que els de titularitat privada: el 45,9% dels estudiants de centres públics declaren estar perfectament informats enfront del 41,3% dels de centres privats. I segons el tipus d'ensenyament, els estudiants d'ESO són els qui se senten millor informats (el 45,4% se senten perfectament informats, enfront del 43,5% dels estudiants de batxillerat i al 42,0% dels estudiants de cicles formatius de grau mitjà).

Respecte a les vies principals a través de les quals han rebut d'informació, la mare (68,3%) és l'opció que consideren major nombre de joves de les Illes Balears, seguida dels mitjans de comunicació, els professors i les xerrades o cursos. Cal destacar que hi ha un 1,5% d'estudiants que assenyalen no haver rebut mai informació. La taula 5.2 mostra aquests valors comparant-los amb els obtinguts en l'enquesta nacional.

TAULA 5.2 VIES DE RECEPCIÓ DE LA INFORMACIÓ SOBRE EL CONSUM DE DROGUES		
	Illes Balears	Total nacional
Mare	68,3	67,7
Pare	61,8	61,2
Parella de mare o pare	4,4	3,5
Germans / germanes	21,0	21,1
Fills/es de parella mare o pare	1,5	1,0
Altres familiars	31,9	30,4
Amics/gues	51,2	49,1
Professors	63,6	64,7
Professionals sanitaris	40,3	41,6
Organismes oficials	39,3	30,2
Mitjans de comunicació	63,7	62,4
Xerrades o cursos sobre el tema	61,9	63,3
Persones que han tengut contacte amb elles	29,3	30,3
Llibres i/o fullets	40,7	42,3
Internet	40,6	35,1
Altres	2,4	1,8
Cap	1,5	1,5

No obstant això, els joves prefereixen altre tipus de vies d'informació sobre el consum de drogues, els seus efectes i els problemes associats. En aquest sentit, el 45,2% dels joves de les Illes Balears prefereix rebre informació per part de professionals sanitaris i de xerrades o cursos sobre el tema, seguit de persones que hagin tingut contacte amb elles. El 7,3% dels joves enquestats no volen rebre cap tipus d'informació. La taula 5.3 mostra aquesta informació comparant-la amb les dades obtingudes en l'enquesta nacional.

TAULA 5.3 VIES DESITJABLES PER A LA RECEPCIÓ D'INFORMACIÓ SOBRE EL CONSUM DE DROGUES		
	Illes Balears	Total nacional
Mare	31,9	33,3
Pare	29,1	31,1
Germanys/ germanes	10,3	10,8
Altres familiars	10,8	10,7
Amics	13,3	14,3
Professors	26,5	26,2
Professionals sanitaris	45,2	46,2
Organismes oficials	36,0	29,9
Mitjans de comunicació	31,5	31,3
Xerrades o cursos sobre el tema	45,2	46,2
Persones que han tengut contacte amb elles	37,2	38,3
Llibres i/o fullets	25,8	26,2
Internet	27,3	25,2
Altres	1,9	1,0
Cap	7,3	7,2

Una altra qüestió d'interès és si ha rebut informació o s'ha tractat en classe el tema sobre el consum de drogues; el 75,4% dels joves de les Illes Balears declara afirmativament aquest ítem. Per tipus d'ensenyament, els alumnes d'ESO són els qui més informació han rebut (81,3%) seguit dels de batxillerat (77,4%) i els de cicles formatius de grau mitjà (40,1%). Aquest percentatge varia entre els dos tipus de centre, el 82,5% dels alumnes de col·legis privats reben informació, enfront del 71,8% de centres públics.

Finalment, se'ls va preguntar si el metge els havia preguntat alguna vegada pel consum de diferents substàncies, aquest resultat es presenta a la taula 5.4. En general, es donen percentatges més baixos a les Illes Balears que en el total nacional. A més, s'observa que a les dones se'ls ha preguntat més sobre el consum de drogues que als homes.

TAULA 5.4 CONSULTA DE SUBSTÀNCIES PER PART DEL METGE				
	Illes Balears			Total nacional
	Homes	Dones	Total	
Consum de tabac	36,3	43,1	39,6	45,4
Consum d'alcohol	27,3	29,9	28,5	36,5
Consum d'altres drogues	16,5	18,5	17,5	22,2

6.- ENTORN SOCIAL

Respecte al consum de drogues en l'entorn social dels estudiants i en el seu grup d'iguals, els resultats de la present campanya mostren que un 53,3% dels joves declaren que tots o la majoria dels seus amics o companys han pres begudes alcohòliques en els últims 30 dies i un 32,0% han fumats tabac. Malgrat la freqüència amb la qual el grup d'amics consumeix begudes alcohòliques, aquest consum no es mostra tan intens, ja que un de cada quatre joves (23,3%) afirma que tots o la majoria dels seus amics s'emborratxen.

Entre les drogues il·legals, tan sols el consum de cànnabis sembla estar estès en els grups d'amistats dels joves, el 17,4% d'ells van declarar que tots o la majoria dels seus amics o companys havien consumit aquesta substància. Per a la resta de substàncies, els percentatges no superen l'1,5%.

La taula 6.1 mostra, tant per a les Illes Balears com per al total nacional, el consum de drogues en el grup d'amics i companys amb els quals el jove surt i es relaciona habitualment, en els últims 30 dies. S'observa que els resultats són menors a les Illes Balears, llevat del consum de cànnabis.

TAULA 6.1	CONSUM DE DROGUES EN EL GRUP D'IGUALS (proporció d'estudiants que declaren que tots o la majoria dels seus amics o companys consumeixen les següents substàncies)	
	Illes Balears	Total nacional
Tabac	32,0	35,5
Begudes alcohòliques	53,3	58,8
Borratxeres	23,3	23,8
Tranquil·litzants / pastilles per a dormir	1,2	1,0
Cànnabis	17,4	14,4
Cocaïna (en pols)	1,0	1,6
Heroïna	1,0	0,9
Speed / amfetamines	1,3	1,4
Èxtasi	1,0	1,1
Al·lucinògens	1,1	1,1
Substàncies volàtils	0,9	0,8

També se'ls ha preguntat si havien sofert alguna de les següents situacions durant els últims 12 mesos:

- Accident que requerís assistència mèdica
- Intervenció en alguna baralla
- Haver necessitat assistència sanitària urgent
- Haver estat detingut per la Policia o Guàrdia Civil

A més, també se'ls va preguntar per les substàncies que havien consumit durant les 2 hores anteriors a alguna de les situacions anteriors. La taula 6.2 ens mostra aquests resultats.

TAULA 6.2 PERCENTATGE DE JOVES INVOLUCRATS EN ALGUNA INCIDÈNCIA I DISTRIBUCIÓ DE LES SUBSTÀNCIES CONSUMIDES DURANT LES 2 HORES ANTERIORS A AQUESTA							
ILLES BALEARS							
	Alumnes implicats	Alcohol	Haixix	Cocaïna	Amfetamines o èxtasi	Tranquil·litz.	Altres
Accident que va requerir assistència mèdica	23,3	3,9	6,9	0,0	0,0	0,0	0,3
Intervenires en alguna baralla	23,6	19,1	13,4	1,4	---	---	---
Precisares assistència sanitària	25,0	3,6	2,4	0,7	---	---	---
Fores detingut per la policia o guàrdia civil	16,1	9,6	9,0	0,0	---	---	---
TOTAL NACIONAL							
	Alumnes implicats	Alcohol	Haixix	Cocaïna	Amfetamines o èxtasi	Tranquil·litz.	Altres
Accident que va requerir assistència mèdica	21,1	7,5	6,6	1,1	1,1	0,9	1,3
Intervenires en alguna baralla	26,8	23,1	12,0	1,8	---	---	---
Precisares assistència sanitària	24,6	6,4	3,3	0,9	---	---	---
Fores detingut per la policia o guàrdia civil	16,9	11,0	9,8	1,6	---	---	---

Veiem com els percentatges d'alumnes implicats obtinguts a les Illes Balears són semblats als obtinguts en el total nacional. En l'enquesta nacional l'alcohol és la substància més consumida en les 2 hores prèvies en qualsevol de les situacions; en canvi, si ens fixem en els resultats obtinguts a les Illes Balears, l'alcohol també és la substància més consumida, excepte en accidents que varen requerir assistència mèdica.

Segons la variable sexe, el major percentatge dels joves que s'han vist involucrats en qualsevol de les situacions anteriors són homes (el 28,3% ha sofert algun accident que va requerir assistència mèdica, el 32,2% ha participat en alguna baralla, el 28,1% ha rebut assistència mèdica urgent i el 20,9% ha estat detingut, enfront del 17,9%, 14,2%, 21,5% i 11,0%, respectivament, de les dones). Cal destacar que el percentatge d'homes que han estat detinguts o han participat en alguna baralla, duplica el percentatge de dones. El consum de qualsevol substància en les dues hores prèvies a qualsevol de les situacions també és major en els homes, exceptuant el consum d'alcohol en les dues hores prèvies a rebre assistència sanitària que és major en les dones.

Respecte als accidents que han sofert els joves, se'ls ha preguntat de quin tipus van ser, sent principalment caigudes (30,4%) i de moto o motocicleta (21,9%). Els 30 dies previs a l'accident, l'alcohol, consumit 1,8 dies i durant una mitjana de 1,00 hores per dia de consum, és la segona substància més estesa entre els joves, darrere del cànnabis, consumit durant 1,99 dies i 0,64 hores. Els segueixen els tranquil·litzants, l'èxtasi, altres drogues i la cocaïna.

A més d'aquests incidents, també se'ls ha preguntat per les següents situacions que apareixen reflectides a la taula 6.3.

TAULA 6.3	PERCENTATGE D'ALUMNES QUE HAN EXPERIMENTAT ALGUNA DE LES SEGÜENTS SITUACIONS DURANT L'ÚLTIM ANY			
	Illes Balears			Total nacional
	Homes	Dones	Total	
Conflicte amb pares o germans	33,2	42,3	37,6	35,8
Robatori o atracament	9,3	6,7	8,0	6,7
Escapar de casa	2,2	2,9	2,5	2,7
Expulsat del centre educatiu	6,0	1,1	3,6	3,8

La situació més comuna ha estat el conflicte amb els pares o germans, respecte de la qual un 37,6% dels joves de les Illes Balears declara haver experimentat aquesta situació, semblaant al total nacional. Els homes són els qui més han estat expulsats del centre educatiu durant un dia complet o més i els qui han sofert més robatoris o atracaments. Les dones són les qui més han sofert conflictes amb els seus pares o germans i més s'han escapat de casa.

Quant a les relacions amb els pares, el 84,7% i el 79,9% dels joves de les Illes Balears va afirmar que aquestes són molt bones o bastant bones amb les seves mares i pares, respectivament. Un 3,2% i un 4,7% declaren que són molt dolentes o bastant dolentes amb les seves mares i pares, respectivament. En aquest últim cas hi ha diferència entre homes i dones (el 2,4% dels homes i el 4,0% de les dones tenen mala relació amb les seves mares i el 3,2% dels homes i el 6,2% de les dones tenen mala relació amb els seus pares).

D'altra banda, en el qüestionari també se'ls pregunta sobre les normes fixades pels pares, del coneixement que aquests tenen respecte d'on i amb qui estan quan surten a la nit, i la capacitat dels fills per a rebre afecte per part dels pares i amitats properes. Aquests resultats apareixen a la taula 6.4.

TAULA 6.4		APLICACIÓ DE NORMES I ACTITUDS DELS PARES I ALUMNES				
		Quasi mai	Rarament	A vegades	Sovint	Quasi sempre
Es fixen normes clares sobre el que puc fer dins de casa	Total	15,4	14,4	22,5	21,1	26,7
	Sexe					
	Home	14,7	14,4	23,9	20,1	27,0
	Dona	16,1	14,3	21,0	22,2	26,4
Es fixen normes clares sobre el que puc fer fora de casa	Total	19,3	20,7	24,7	18,6	16,6
	Sexe					
	Home	19,8	18,4	28,3	17,4	16,1
	Dona	18,8	23,2	20,8	19,9	17,2
Saben amb qui estic quan surt per les nits	Total	6,1	3,7	11,7	17,2	61,4
	Sexe					
	Home	9,1	4,9	12,1	19,9	54,0
	Dona	2,9	2,4	11,3	14,2	69,2
Saben on estic quan surt per les nits	Total	7,6	6,1	15,2	20,2	51,0
	Sexe					
	Home	9,0	6,1	16,3	23,9	44,6
	Dona	6,1	6,1	14,0	16,1	57,8
Puc fàcilment rebre afecte i cura de la meua mare i/o pare	Total	3,0	2,4	9,8	18,5	66,3
	Sexe					
	Home	3,7	1,9	11,5	20,8	62,1
	Dona	2,3	3,0	8,0	16,0	70,8
Puc fàcilment rebre afecte i cura del meu millor amic o amiga	Total	3,3	3,8	10,6	22,5	59,8
	Sexe					
	Home	5,0	6,0	15,2	28,1	45,7
	Dona	1,4	1,6	5,8	16,7	74,5

A l'hora de fixar normes, tant si estan orientades a la convivència dintre de casa com si fixen el que es pot fer fora de casa, els pares són una mica més restrictius amb les filles que amb els fills. Quan ens referim al coneixement dels pares sobre amb qui i on estan els fills quan surten a la nit, els pares també són més restrictius amb les dones. Finalment, quan ens referim a rebre afecte per part dels pares o per part d'una amistat propera, elles són més receptives que ells, encara que la diferència és major quan ens referim a una amistat propera. Així, un 91,2% de les al·lotes afirmen poder rebre gairebé sempre o sovint afecte del seu millor amic o amiga, enfront del 73,8% dels al·lots.

7.- METODOLOGIA: FITXA TÈCNICA

7.1 POBLACIÓ DE REFERÈNCIA

La població de referència utilitzada per a l'Enquesta sobre Drogues a la Població Escolar és el conjunt d'estudiants de les Illes Balears de 14 a 18 anys. D'acord amb els diferents tipus d'ensenyament existents l'any 2008, el marc poblacional ho constitueixen el conjunt d'estudiants d'Ensenyaments Mitjans: cursos 3r i 4t d'ESO, 1r i 2n de batxillerat i cicles formatius de grau mitjà. Segons els límits d'edat establerts en la població de referència, quedarien fora del marc poblacional els cursos 1r i 2n de l'Ensenyament Secundari Obligatori.

7.2 DISSENY DE LA MOSTRA

Aquest any, els centres pertanyents a la mostra de l'Enquesta sobre Drogues a la Població Escolar han estat seleccionats per la Delegació del Govern per al Pla Nacional sobre Drogues.

A les Illes Balears han estat enquestades 82 aules a 41 centres, el 65,85% d'aquests són públics i el 34,15% restant, privats. De la mostra titular, 2 centres, un privat i un públic, han hagut de ser substituïts per negativa a col·laborar.

Han estat 1.581 alumnes els qui han emplenat el qüestionari, sent necessari anul·lar-ne 15: 9 per superar l'edat i 6 per estar incomplets. Dels 1.566 qüestionaris nets, 1.492 alumnes tenen edats compreses entre 14 i 18 anys i són utilitzats per a realitzar l'informe de resultats de l'enquesta. Aquest any, a petició del Pla Nacional sobre Drogues, també s'han recollit i depurat els qüestionaris emplenats per alumnes de 12, 13, 19 i 20 anys; en aquesta comunitat hi ha hagut 74 qüestionaris d'aquest tipus.

Per tant, el nombre mitjà de qüestionaris obtinguts per aula entre 12 i 20 anys és de 19,10. El nombre mitjà de qüestionaris entre 14 i 18 anys és de 18,20.

A continuació es mostra la grandària de l'univers (nombre d'alumnes) desagregat per titularitat i tipus d'ensenyament.

TAULA 7.2.1 DISTRIBUCIÓ DE L'UNIVERS SEGONS TITULARITAT DE CENTRE I TIPUS D'ENSENYAMENT		
	Recompte	%
Titularitat		
Públic	21.775	66,3
Privado	11.068	33,7
Tipus d'ensenyament		
ESO	17.847	54,3
Batxillerat	10.557	32,1
Cicles formatius	4.439	13,5
Total	32.843	100,0

Les distribucions de la mostra teòrica i real segons titularitat, edat, sexe i tipus d'ensenyament es mostren a continuació a la taula 7.2.2, reflectint-se en ella, a part del recompte de cada categoria, el percentatge que cadascuna d'elles representa pel que fa al total de la mostra, tant per a les dades ponderades com per a les dades sense ponderar:

TAULA 7.2.2 DISTRIBUCIÓ DE LA MOSTRA TEÒRICA I REAL SEGONS TITULARITAT, EDAT, SEXE I TIPUS D'ENSENYAMENT				
	Recompte no ponderat	Percentatge no ponderat	Recompte ponderat	Percentatge ponderat
Titularitat				
Públic	935	62,7	1.011	67,8
Privat	557	37,3	481	32,2
Edat				
14 anys	387	25,9	316	21,2
15 anys	417	27,9	358	24,0
16 anys	359	24,1	432	28,9
17 anys	247	16,6	288	19,3
18 anys	82	5,5	98	6,6
Sexe				
Home	755	50,6	995	66,7
Dona	737	49,4	387	25,9
Tipus d'ensenyament				
ESO	995	66,7	829	55,5
Batxillerat	387	25,9	490	32,9
Cicles formatius	110	7,4	173	11,6
Total	1.492	100,0	1.492	100,0

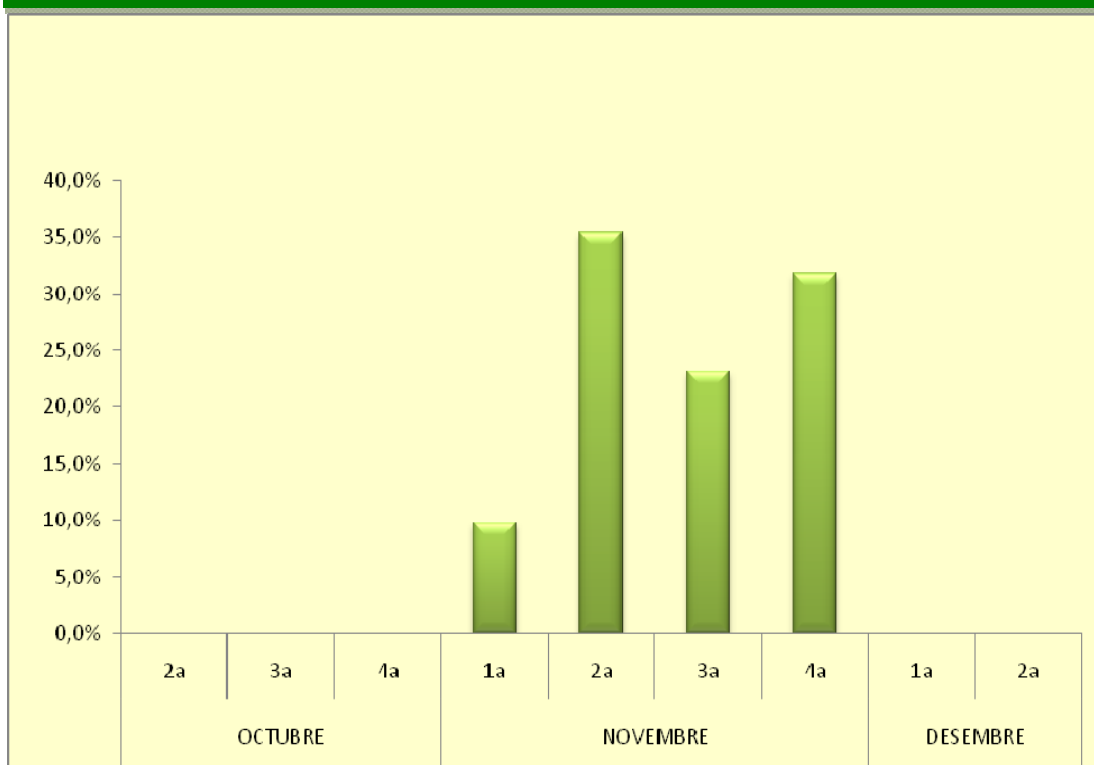
7.3

DESENVOLUPAMENT DEL TREBALL DE CAMP

Les dates de començament del treball de camp han estat determinades, principalment, per la celeritat amb la qual les diferents conselleries d'Educació han gestionat l'enviament o la preparació de la carta en la qual s'explicaven els objectius de l'estudi i es sol·licitava la col·laboració; aquesta ha estat remesa per correu als centres educatius que conformaven la mostra titular. Sense complir aquest requisit previ, el treball de camp no era aconsellable, ja que els responsables en els centres demandaven aquest document oficial.

A les Illes Balears, la carta va ser remesa des de Madrid als centres amb data 22 d'octubre de 2008, començant el contacte amb els centres el 27 d'octubre i acabant-lo l'última setmana de novembre, com s'observa al gràfic següent.

GRÀFIC 7.3.1: PERCENTATGE D'AULES ENQUESTADES A LES ILLES BALEARS SEGONS LA SETMANA DE REALITZACIÓ DE L'ENQUESTA

La resposta i la col·laboració per part dels responsables en els centres han estat excel·lents, sense que hàgim observat diferència alguna entre els de caràcter públic i els privats.

El temps mitjà per emplenar l'enquesta es va situar en 38,65 minuts, 1,25 per sota de la mitjana nacional.